

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Aitoa elämää Aaltojen keskellä

Alajärven kaupunki

Hallintosääntö

Hyv. Kvalt 27.1.2025 § 7

Voimaantulo 1.2.2025

Sisällysluettelo

I OSA Hallinnon ja toiminnan järjestäminen	7
1 luku Kaupungin johtaminen	7
1 § Hallintosäännön soveltaminen	7
2 § Kaupungin johtamisjärjestelmä	7
3 § Esittely kaupunginhallituksessa	7
4 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät	8
5 § Kaupungin viestintä	8
2 luku Toimielinorganisaatio	8
6 § Kaupunginvaltuusto	8
7 § Kaupunginhallitus	9
8 § Henkilöstöjaosto ja muut kaupunginhallituksen määräämät toimielimet	9
9 § Tarkastuslautakunta	9
10 § Lautakunnat	9
11 § Kuntien yhteiset lautakunnat	9
12 § Vaalitoimielimet	10
13 § Vaikuttamistoimielimet	10
14 § Toimikunnat	10
15 § Jaostot	10
16 § Neuvottelukunnat	10
3 luku Henkilöstöorganisaatio	11
17 § Kaupunkiorganisaatio	11
18 § Kaupunginjohtaja	11
19 § Toimialojen organisaatio ja tehtävät	11
20 § Toimialajohtajat	12
21 § Vastuuviranhaltijat	12
4 luku Konserniohjaus ja sopimusten hallinta	13
22 § Konsernijohto	13
23 § Konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako	13
24 § Sopimusten hallinta	13
5 luku Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako	14
25 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta	14
26 § Kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston tehtävät ja toimivalta	15
27 § Elinvoimalautakunnan tehtävät ja toimivalta	15
28 § Sivistyslautakunnan tehtävät ja toimivalta	16
29 § Teknisen lautakunnan tehtävät ja toimivalta	17
30 § Järviseudun jätelautakunnan tehtävät ja toimivalta	19
31 § Viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta	20

32 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	30
33 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta	30
34 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus	30
35 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	30
6 luku Toimivalta henkilöstöasioissa	32
36 § Kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston yleistoimivalta henkilöstöasioissa	32
37 § Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen	32
38 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi	32
39 § Kelpoisuusvaatimukset	32
40 § Haettavaksi julistaminen	32
41 § Palvelussuhteeseen ottaminen	32
42 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen.....	33
43 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista.....	33
44 § Ratkaisuvallasta henkilöstöasioissa	33
45 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen	34
46 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen	34
47 § Sivutoimet.....	34
48 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen.....	34
49 § Virantoimituksesta pidättäminen	34
50 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi.....	34
51 § Lomauttaminen	35
52 § Palvelussuhteen päättyminen	35
53 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen	35
54 § Palkan takaisinperiminen.....	35
7 luku Asiakirjahallinnon järjestäminen	35
55 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan tehtävät	35
56 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät.....	36
57 § Lautakunnan/toimialan asiakirjahallinnon tehtävät	36
II OSA Talous ja valvonta	37
8 luku Taloudenhoito.....	37
58 § Talousarvio ja taloussuunnitelma	37
59 § Talousarvion täytäntöönpano	37
60 § Toiminnan ja talouden seuranta.....	37
61 § Talousarvion sitovuus	37
62 § Talousarvion muutokset	37
63 § Omaisuuden luovuttaminen ja vuokraaminen	38
64 § Poistosuunnitelman hyväksyminen	38
65 § Rahatoimen hoitaminen	38
66 § Maksuista päättäminen	38

67 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut	39
68 § Toimivallan jako julkisissa hankinnoissa	39
9 luku Ulkoinen valvonta	39
69 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta	39
70 § Tarkastuslautakunnan kokoukset	40
71 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi.....	40
72 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät	40
73 § Tilintarkastusyhteisön valinta	40
74 § Tilintarkastajan tehtävät.....	41
75 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	41
76 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi.....	41
10 luku Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	41
77 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät.....	41
78 § Lautakunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	41
79 § Viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	42
80 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät	42
III OSA Valtuusto	43
11 luku Valtuuston toiminta	43
81 § Valtuuston toiminnan järjestelyt	43
82 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi	43
83 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa	43
84 § Istumajärjestys.....	43
12 luku Valtuuston kokoukset	44
85 § Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous	44
86 § Kokouskutsu.....	44
87 § Esityslista	44
88 § Sähköinen kokouskutsu	44
89 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla	45
90 § Jatkokokous	45
91 § Varavaltuutetun kutsuminen.....	45
92 § Läsnäolo kokouksessa.....	45
93 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	45
94 § Kokouksen johtaminen	46
95 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle	46
96 § Tilapäinen puheenjohtaja	46
97 § Esteellisyys.....	46
98 § Asioiden käsittelyjärjestys	46
99 § Puheenvuorot	47
100 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi.....	47

101 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	47
102 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	48
103 § Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	48
104 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys	48
105 § Äänestyksen tuloksen toteaminen	48
106 § Toimenpidealoite (toivomusponsi).....	49
107 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen.....	49
108 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille.....	49
13 luku Enemmistövaali ja suhteellinen vaali.....	49
109 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset	49
110 § Enemmistövaali	49
111 § Valtuuston vaalilautakunta.....	50
112 § Ehdokaslistojen laatiminen.....	50
113 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto.....	50
114 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen	50
115 § Ehdokaslistojen yhdistelmä	50
116 § Suhteellisen vaalin toimittaminen.....	51
117 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen	51
14 luku Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus.....	51
118 § Valtuutettujen aloitteet.....	51
119 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys	51
120 § Kyselytunti	52
IV OSA Päätöksenteko- ja hallintomenettely.....	53
15 luku Kokousmenettely.....	53
121 § Määräysten soveltaminen	53
122 § Toimielimen päätöksentekotavat.....	53
123 § Sähköinen kokous	53
124 § Sähköinen päätöksentekomenettely.....	53
125 § Kokousaika ja -paikka.....	53
126 § Kokouskutsu.....	54
127 § Sähköinen kokouskutsu	54
128 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla	54
129 § Jatkokokous	54
130 § Varajäsenen kutsuminen	55
131 § Läsnäolo kokouksessa.....	55
132 § Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimielimissä	55
133 § Kokouksen julkisuus.....	55
134 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	56
135 § Tilapäinen puheenjohtaja.....	56

136 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot	56
137 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely	56
138 § Esittelijät	56
139 § Esittely	57
140 § Esteellisyys	57
141 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	57
142 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	57
143 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	58
144 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	58
145 § Äänestys ja vaali	58
146 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	58
147 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle	59
16 luku Muut määräykset	59
148 § Aloiteoikeus	59
149 § Aloitteen käsittely	60
150 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot	60
151 § Asiakirjojen allekirjoittaminen	60
152 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen	61
17 luku Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuskien perusteet	61
153 § Soveltamisala	61
154 § Kokouspalkkiot	61
155 § Palkkio lisätunneilta	62
156 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta	62
157 § Vuosipalkkiot	62
158 § Osallistuminen toisen toimielimen kokoukseen	62
159 § Esittelijän ja sihteerin palkkio	62
160 § Muut kokoukset ja tilaisuudet	63
161 § Palkkio toimituksista	63
162 § Kaupungin nimeämät edustajat osakeyhtiön jne. hallintoelimissä	63
163 § Kokouksen peruuntuminen	63
164 § Luottamushenkilön palkkio tai viranhaltijan kertapalkkio sihteerin/pöytäkirjanpitäjän tehtävästä	63
165 § Palkkion maksamisen edellytykset	63
166 § Palkkioiden maksaminen	63
167 § Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen	64
168 § Matkakustannusten korvaaminen	64
169 § Tarkemmat ohjeet	64
170 § Erimielisyyden ratkaiseminen	64
18 luku Toimivalta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa	65
171 § Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi	65

172 § Päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi kunnanhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa .	65
ja normaaliolojen häiriötilanteessa	65
173 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen	65

Alajärven kaupungin hallintosääntö

Hyväksytty 27.1.2025 § 7

Voimaantulo 1.2.2025

I OSA

Hallinnon ja toiminnan järjestäminen

1 luku

Kaupungin johtaminen

1 §

Hallintosäännön soveltaminen

Alajärven kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksentekojä kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 §

Kaupungin johtamisjärjestelmä

Kaupungin johtaminen perustuu kaupunkistrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin.

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

3 §

Esittely kaupunginhallituksessa

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty.

4 §

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

1. johtaa kuntastrategian sekä kaupunginhallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitämällä sopivin tavoin yhteyttä kaupungin asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin
2. vastaa kaupunginjohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii kaupunginhallituksen ja valtuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla sekä
3. vastaa siitä, että kaupunginjohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut
4. seuraa lautakuntien, johtokuntien, toimikuntien sekä luottamushenkilöiden päätösten laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä ryhtyy tarvittaessa laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
5. edistää kaupunginhallituksen ja kaupungin muiden toimielinten välistä yhteistoimintaa.

5 §

Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin viestintää ja tiedottamista kaupungin toiminnasta. Kaupunginhallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista ja kaupunginvaltuusto hyväksyy viestintäsuunnitelman.

Viestinnän prosessi koko kaupungin osalta

- Kaupunginjohtaja/elinvoimajohtaja vastaa viestinnän kokonaisuuden toteuttamisesta.
- Kukin hallintokunta / toimialojen johtavat viranhaltijat vastaavat oman toimialansa viestinnän toteuttamisesta ja sisällöstä yhteistyössä kaupunginjohtajan/elinvoimajohtajan kanssa.

Toimielimet luovat omalla toimialallaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat, että kaupungin asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi ja oikea-aikaisesti tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun (esittää näkemyksensä asiasta sen valmisteluvaiheessa). Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kaupungin eri asukasryhmien tarpeet ja eri viestintävälineet.

2 luku

Toimielinorganisaatio

6 §

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 35 valtuutettua. Valtuuston puheenjohtajistoa koskevat määräykset ovat 83 §:ssä.

7 §

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksessa on kymmenen (10) jäsentä, joista valtuusto valitsee kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja 2 varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto valitaan valtuutettujen keskuudesta. Muiden jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten ei tarvitse olla valtuutettuja.

Kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi (2) vuotta.

8 §

Henkilöstöjaosto ja muut kaupunginhallituksen määräämät toimielimet

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaostoon kaupunginhallitus valitsee viisi (5) jäsentä. Kaupunginhallitus valitsee henkilöstöjaoston jäsenten keskuudesta jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Henkilöstöjaoston jäsenten tulee olla kaupunginhallituksen varsinaisia tai varajäseniä siten, että varsinaisia kaupunginhallituksen jäseniä tulee olla henkilöstöjaostossa vähintään kolme (3). Henkilöstöjaoston toimikausi on kaksi (2) vuotta.

Kaupunginhallitus voi tarpeen mukaan määrätä perustettavaksi toimikaudekseen muita toimielimiä. Kaupunginhallitus valitsee perustamaansa toimielimeen puheenjohtajiston.

9 §

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnassa on seitsemän (7) jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

10 §

Lautakunnat

Teknisessä lautakunnassa on seitsemän (7) jäsentä.

Valtuusto valitsee lautakunnan jäsenistä puheenjohtajan ja 1 varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Elinvoimalautakunnassa on seitsemän (7) jäsentä.

Valtuusto valitsee lautakunnan jäsenistä puheenjohtajan ja 1 varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

11 §

Kuntien yhteiset lautakunnat

Alajärven kaupungin, Lappajärven ja Vimpelin kuntien yhteisessä sivistyslautakunnassa on seitsemän (7) jäsentä. Vastuukunta Alajärvi valitsee lautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi Vimpelin kunnalla on kaksi edustajaa puhe- ja läsnäolo-oikeudella. Lappajärven kunnalla on yksi edustaja puhe- ja läsnäolo-oikeudella niissä asioissa, jotka koskevat Lappajärven varhaiskasvatusta. Sivistyslautakunnan varsinaisten jäsenten keskuudesta Alajärven kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan ja yhden varapuheenjohtajan.

Alajärven kaupungin, Halsuan kunnan, Kyyjärven kunnan, Lappajärven kunnan, Lestijärven kunnan, Perhon kunnan, Reisjärven kunnan, Soinin kunnan ja Vimpelin kunnan yhteisessä Järvisseudun jätelautakunnassa on kymmenen (10) jäsentä. Vastuukunta Alajärvi valitsee lautakuntaan kaksi (2) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Muut kunnat valitsevat kukin yhden (1) jäsenen ja kullekin henkilökohtaiset varajäsenet.

Yhteisten lautakuntien puheenjohtajisto valitaan noudattaen yhteistä toimielintä koskevan sopimuksen asianomaista määräystä, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty.

12 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

13 § Vaikuttamistoimielimet

Kaupungissa on nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto (*vaikuttamistoimielimet*), joiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus.

Vaikuttamistoimielimet voivat osallistua päätöksentekoon aloitteilla ja lausunnoilla ja niiden edustajille voidaan hallintosäännön määräyksen nojalla antaa puhe- ja läsnäolo-oikeus toimielinten kokouksissa.

14 § Toimikunnat

Kaupunginhallitus ja lautakunnat voivat tarvittaessa asettaa toimikuntia. Asettaessaan toimikunnan kaupunginhallituksen/lautakunnan on määriteltävä toimikunnan tavoitteet ja tehtävät sekä päätettävä siitä, onko toimikunta tilapäinen vai pysyväisluontoinen. Kaupunginhallituksen/lautakunnan on tarvittaessa päätettävä myös ratkaisuvallan antamisesta toimikunnalle tämän hallintosäännön suomen päätösvallan rajoissa tai tehtävä tätä koskeva ehdotus valtuustolle.

15 § Jaostot

Kaupunginhallitus ja lautakunnat voivat tarvittaessa asettaa jaostoja. Perustaessaan jaoston toimielimen on määriteltävä jaoston tehtävät, kokoonpano ja jaoston esittelijä. Toimielimen on päätettävä myös ratkaisuvallan antamisesta jaostolle tämän hallintosäännön suomen päätösvallan rajoissa tai tehtävä tätä koskeva ehdotus valtuustolle.

16 § Neuvottelukunnat

Kaupunginhallitus voi asettaa neuvottelukuntia. Perustaessaan neuvottelukunnan kaupunginhallituksen on määriteltävä neuvottelukunnan tehtävät, kokoonpano ja määräaika.

3 luku

Henkilöstöorganisaatio

17 §

Kaupunkiorganisaatio

Alajärven kaupungin kuntakonsernin muodostavat kaupunkiorganisaatio ja tytäryhteisöt, osakkuusyhteisöt ja kuntayhtymät.

Alajärven kaupunkiorganisaatio muodostuu toimialoista. Toimialoista päättää kaupunginvaltuusto.

Toimialoja ovat hallinto- ja taloustoimiala, sivistystoimiala, elinvoimatoimiala, maaseututoimiala ja tekninen toimiala.

18 §

Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtaja vastaa kaupunginhallituksen toimialan toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Kaupunginjohtajan sijaisena kaupunginjohtajan ollessa poissa tai esteellinen toimii hallintopäällikkö.

Kaupunginjohtajan tehtävistä sovitaan tarkemmin johtamissopimuksessa.

Kaupunginjohtajalla on oikeus kaupunginhallituksen puolesta ratkaista asiat, jotka koskevat

- tiedotus-, neuvottelu ja edustustilaisuuksien sekä kaupungissa pidettävien koulutustilaisuuksien järjestämistä
- tulosityksiköitä ja kohteita koskevien organisaatioon sopeutuvien käyttösuunnitelmien hyväksymistä
- toimistotilojen käyttöä viraston sisällä
- liityntäsopimuksia, kun kohteet ja perusteet on hyväksytty
- tukimainoksia ja ilmoituksia
- toimielinten välisiä henkilöstösiirtoja
- edustajien nimeämistä yksittäisiin tilaisuuksiin, työryhmiin tai vastaaviin
- poliisiviranomaisen vaatimaa takausta häätöpäätöksen täytäntöönpanoon
- kaupungin vaakunan käyttöä
- rakennustonttien myymistä, jos valtuusto on vahvistanut myynnissä noudatettavat yleiset periaatteet
- päättää kaupungin osallistumisesta hankkeisiin, joiden kuntarahaosuus on enintään 10.000 euroa.

19 §

Toimialojen organisaatio ja tehtävät

Kaupunginhallitus ja lautakunnat määräävät alaisensa toimialan organisaatiosta ja tehtävistä siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty .

Kaupunginhallitus päättää toimialojen välisestä tehtäväjaosta siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

20 §

Toimialajohtajat

- Hallinto- ja taloustoimialaa johtavat hallintopäällikkö, talousjohtaja ja henkilöstöpäällikkö kukin oman vastualueensa osalta.
- Sivistystoimialaa johtaa sivistystoimenjohtaja.
- Elinvoimatoimialaa johtaa elinvoimajohtaja.
- Maaseututoimialaa johtaa maaseututoimenjohtaja.
- Teknisen toimen toimialaa johtaa tekninen johtaja.

Toimialajohtaja vastaa toimialansa toiminnasta, taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan ja lautakunnan alaisuudessa.

Kaupunginjohtaja määrää toimialajohtajan sijaisen, joka hoitaa toimialajohtajan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen.

21 §

Vastuuviranhaltijat

Vastuuviranhaltija vastaa tuotteen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää tuotteen toimintaa kaupunginhallituksen, lautakunnan ja toimialajohtajan alaisuudessa.

Vastuuviranhaltija

1. vastaa tuotteensa osalta taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta
2. päättää tuotteelleen kohdennettujen määrärahojen käytöstä talousarvion ja käyttösuunnitelman yhteydessä annettujen ohjeiden mukaisesti
3. hyväksyy tuotteilleen kohdennetut laskut
4. Käyttää vastuualueellaan toimivaltaa hankinta-asioissa.

Toimialajohtaja määrää vastuuviranhaltijan sijaisen, joka hoitaa vastuuviranhaltijan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen.

Hallinto- ja taloustoimialan alaisia vastuuviranhaltijoita ovat:

- talouspäällikkö

Sivistystoimen alaisia vastuuviranhaltijoita ovat:

- varhaiskasvatuspäällikkö
- perusopetuksen rehtori
- lukion rehtori
- kirjastotoimenjohtaja
- kansalaisopiston ja musiikkiopiston rehtori

Vastuuviranhaltijoina toimivat myös ne opettajat, jotka on nimetty hoitamaan perusopetuksen rehtorin tehtäviä.

Elinvoimatoimialan alaisia vastuuviranhaltijoita ovat:

- museotoimen johtaja

Teknisen toimen alaisia vastuuviranhaltijoita ovat:

- kaavoituspäällikkö
- kuntatekniikan päällikkö
- kiinteistöpäällikkö
- palvelupäällikkö

- rakennustarkastaja
- ympäristösuojelusihteri

Maaseututoimen alaisia vastuuviranhaltijoita ovat:
- maaseutuasiamiehet.

4 luku Konserniohjaus ja sopimusten hallinta

22 § Konsernijohto

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

23 § Konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako

Kaupunginhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon
4. antaa valtuustolle puolivuositain/neljännesvuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä
5. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa sekä
6. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa
7. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle
8. antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa
9. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista
10. nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä
11. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

24 § Sopimusten hallinta

Kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä ja antaa tarkemmat ohjeet asiasta.

Sopimuksen päätöksentekijä (kaupunginvaltuusto / kaupunginhallitus / lautakunnat / viranhaltijat) määräytyy hallintosäännön toimitelinten tehtäviä ja toimivallan

jakoa sekä viranhaltijoiden tehtäviä ja toimivaltaa koskevien määräysten sekä hankintatoimivaltarajoja koskevien määräysten mukaisesti. Sopimuksen päätöksentekijä määrää sopimukselle vastuuhenkilön.

5 luku

Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako

25 §

Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja vastaa kuntalaissa säädetyistä tehtävistä sekä ratkaisee asiat, jotka koskevat

1. asemakaavan ja tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten ja laitteiden ostamista, myymistä, vaihtamista ja lunastamista
2. talousarviolainan ottamista valtuuston talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksymään enimmäismäärää saakka
3. tilapäisluoton enimmäismäärän vahvistamista
4. lykkäyksen myöntämistä tonttien ja muiden alueiden myynti tai vuokraehtojen mukaisen rakentamis- tai muun sellaisen velvollisuuden täyttämistä
5. kaupungin varojen sijoittamisen periaatteista päättämistä
6. asemakaavan laatimista ja laatimisvaihteen aikaista rakennuskiellosta päättämistä
7. ei-olennaisten asemakaavojen muuttamista
8. rakennuslaissa tarkoitetun kehotuksen antamista maanomistajalle rakentaa asemakaava-alueella sijaitseva rakennustontti tai -paikka
9. vahingonkorvauksen myöntämistä tapauksissa, joissa kaupunki on katsottava korvausvelvolliseksi, jollei vaadittu korvaus ylitä valtuuston vahvistamaa enimmäismäärää, joka on 50.000 euroa
10. sellaisten investointihankkeiden hyväksymistä, joiden loppusumma ylittää 500.000 euroa ja valtuusto on varannut määrärahan talousarvioon
11. selityksen, selvityksen, lausunnon, vastineen sekä muun näihin rinnastettavan vastauksen antamisesta valtuuston päätöksistä tehtyihin valituksiin
12. sopimusten hyväksymisestä, ellei ratkaisuvalltaa ole siirretty muulle toimielimelle tai viranhaltijalle, kuitenkin pois lukien osakassopimukset ja laaja-alaiset yhteistoiminta- ja periaatesopimukset, joista päättää valtuusto
13. yleishallinnon avustusten myöntämisestä hyväksytyjen määrärahojen puitteissa
14. strategisesti merkittävien, koko kaupunkia koskevien lausuntojen antamisesta
15. lakkautettujen toimielinten toimivaltaan kuuluvista asioista, ellei muualla ole toisin määrätty.

Lisäksi kaupunginhallitus

1. toimii maaseututoimen palvelujen tuottajana jäsenkunnille ja päättää valtuustojen hyväksymien talousarvioiden puitteissa tehtävääalueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa maaseututoimen toiminnan ohjaamisessa tarvittavia ohjeita
2. hyväksyy maaseututoimen talousarvion käyttösuunnitelman ja antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet määrärahojen käyttämisestä
3. vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta / maksajavirastosopimuksesta
4. vastaa lomituspalvelusopimuksesta.

Kaupunginhallituksella on oikeus siirtää tässä pykälässä sille määrättyä toimivaltaa lautakunnalle ja viranhaltijalle.

26 §

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston tehtävät ja toimivalta

Henkilöstöjaosto ratkaisee asiat, jotka koskevat

- kaupunginvaltuuston valitsemien viranhaltijoiden alkupalkan määräämistä asioita, joissa virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen on jätetty kaupungin harkintaan
- kunnallisen virka- ja työehtosopimuslainsäädännön edellyttämää valvontaa
- tasa-arvo ja yhdenvertaisuutta koskevien asioiden seuranta ja valvontaa
- kaupungin henkilöstöpolitiikan kehittämistä ja koordinointia
- kaupungin strategisten henkilöstösuunnitelmien ja -ohjelmien valmistelua
- neuvoteltujen paikallisten virka- ja työehtosopimusten hyväksymistä
- toimien perustamista ja nimikemuutoksia
- sivutoimiluvan myöntämistä
- kaupungin edustajien nimeämistä henkilöstöä koskeviin yhteistyöelimiin
- henkilöstön työpaikkaruokailuun, työterveyshuoltoon ja työpaikkademokratiiaan liittyviä asioita.

27 §

Elinvoimalautakunnan tehtävät ja toimivalta

Elinvoimalautakunnan alaiseen toimialaan kuuluu:

1. kaupungin elinvoiman edistäminen sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistoiminnassa kaupungin kaikkien lautakuntien sekä kolmannen sektorin kanssa.
2. museo-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut, asuntopalvelut, työllisyyden edistäminen ja kaupunkimarkkinointi.

Elinvoimalautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuoksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Elinvoimalautakunta edustaa kaupunkia ja käyttää kaupungin puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Elinvoimalautakunta tekee päätökset seuraavissa asioissa:

1. Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana ja päättää valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa tehtäväalueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita.
2. Valmistelee toimialaansa koskevat kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätettävät asiat.
3. Hyväksyy lautakunnan talousarvion käyttösuunnitelman ja antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet määrärahojen käyttämisestä.
4. Määrää toimialaansa liittyvät maksut.
5. Nimeää lautakunnan alaisista investointihankkeista vastaavat viranhaltijat ja heille varahenkilöt.
6. Hyväksyy valtuustoille esitettävät raportit koskien talousarvion toteumaa.
7. Hyväksyy lautakunnan toimintakertomusesityksen.
8. Vastaa käyttäjädemokratiasta ja muusta yhteistyöstä palvelujen käyttäjien kanssa.

9. Antaa yleisohjeet hallinnoimiensa tilojen, irtaimiston ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön sekä niistä perittävistä korvauksista sekä irtaimiston poistosta.
10. Vastaa riskienhallinnasta ja vakuuttamistarpeen määrittelystä.
11. Tekee toimialansa talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen jäsenkunnille.
12. Tekee tarvittaessa esitykset kaupungin suoritettaviksi investoinneiksi.
13. Vastaa kotiseututyöstä.
14. Vastaa vastuumuseotoiminnasta.
15. Vastaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä.
16. Valitsee lautakunnan alaiset viranhaltijat toistaiseksi voimassa oleviin virkasuhteisiin ja yli vuoden kestäviin viransijaisuuksiin.
17. Myöntää toimialaansa kuuluvat avustukset.

28 §

Sivistyslautakunnan tehtävät ja toimivalta

Sivistyslautakunta on Alajärven kaupungin, Lappajärven ja Vimpelin kuntien kuntalain 51 §:n mukainen yhteinen toimielin, joka tuottaa ja hankkii keskitetysti Alajärven kaupungin sekä Lappajärven ja Vimpelin kunnan tarvitsemat sivistyspalvelut.

Sivistyslautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Sivistyslautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Sivistyslautakunta tekee päätökset seuraavissa asioissa:

1. Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana jäsenkunnille ja päättää valtuustojen hyväksymien talousarvioiden puitteissa tehtävälueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita.
2. Valmistelee toimialaansa koskevat jäsenkuntien hallitusten ja valtuustojen päätettävät asiat.
3. Hyväksyy lautakunnan talousarvion käyttösuunnitelman ja antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet määrärahojen käyttämisestä.
4. Määrää toimialaansa liittyvät maksut.
5. Nimeää lautakunnan alaisista investointihankkeista vastaavat viranhaltijat ja heille varahenkilöt.
6. Hyväksyy valtuustoille esitettävät raportit koskien talousarvion toteumaa.
7. Hyväksyy lautakunnan toimintakertomusesityksen.
8. Vastaa käyttäjädemokratiasta ja muusta yhteistyöstä palvelujen käyttäjien kanssa.
9. Antaa yleisohjeet hallinnoimiensa tilojen, irtaimiston ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön sekä niistä perittävistä korvauksista sekä irtaimiston poistosta.
10. Vastaa riskienhallinnasta ja vakuuttamistarpeen määrittelystä.
11. Tekee toimialansa talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen jäsenkunnille.
12. Tekee tarvittaessa esitykset kuntien suoritettaviksi investoinneiksi.
13. Nimeää kouluille vararehtorit.
14. Hyväksyy paikallisen varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelman.
15. Hyväksyy musiikkiopiston ja kansalaisopiston kuvataidekoulun opetussuunnitelman.

16. Päättää musiikkiopiston oppilaiden valintaperusteista ja vapaaoppilaspai-koista.
17. Hyväksyy sivistystoimen arviointisuunnitelman.
18. Päättää lukioihin opiskelijaksi ottamisen perusteista.
19. Päättää koulutuksen järjestämisluvan hakemisesta.
20. Päättää opetukseen liittyvän kokeiluluvan hakemisesta.
21. Hyväksyy suunnitelman oppilaiden ja opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.
22. Päättää oppilaskuntatoiminnan organisoinnista.
23. Päättää koulukuljetusten periaatteista.
24. Hyväksyy toimintasuunnitelman aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta.
25. Nimeää perusopetuksen rehtorin tehtäviä hoitavat opettajat.
26. Valitsee lautakunnan alaiset viranhaltijat toistaiseksi voimassa oleviin virkasuh-teisiin ja yli vuoden kestäviin viransijaisuuksiin.
27. Päättää perusopetuksen oppilaitoksesta erottamisesta ja opiskelusta pidättä-misestä.
28. Päättää lukio-opetuksen yli kolme kuukautta kestävästä oppilaitoksesta tai asuntolasta erottamisesta ja opiskelusta pidättämisestä.

29 §

Teknisen lautakunnan tehtävät ja toimivalta

Tekninen lautakunta tuottaa tai hankkii teknisen toimen viranomaispalvelut.

Tekninen lautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tu-loksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitte-luun ja kehittämiseen.

Tekninen lautakunta tekee päätökset seuraavissa asioissa:

1. Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana ja päättää valtuuston hyväksy-män talousarvion puitteissa tehtävälueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan joh-tamisessa tarvittavia ohjeita.
2. Valmisteleo toimialaansa koskevat kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätet-tävät asiat.
3. Hyväksyy lautakunnan talousarvion käyttösuunnitelman ja antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet määrärahojen käyttämisestä.
4. Määrää toimialaansa liittyvät maksut valtuuston päättämien perusteiden mu-kaan.
5. Nimeää lautakunnan alaisista investointihankkeista vastaavat viranhaltijat ja heille varahenkilöt.
6. Hyväksyy valtuustoille esitettävät raportit koskien talousarvion toteumaa.
7. Hyväksyy lautakunnan toimintakertomusesityksen.
8. Vastaa käyttäjädemokratiasta ja muusta yhteistyöstä palvelujen käyttäjien kanssa.
9. Antaa yleisohjeet hallinnoimiensa tilojen, irtaimiston ja alueiden luovuttami-sesta ulkopuoliseen käyttöön sekä niistä perittävistä korvauksista sekä irtaimis-ton poistosta.
10. Vastaa riskienhallinnasta ja vakuuttamistarpeen määrittelystä.
11. Tekee toimialansa talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen.
12. Tekee tarvittaessa oman toimialansa esitykset suoritettaviksi investoinneiksi.
13. Hyväksyy ja vahvistaa investointirakennuttamisessa tarvittavat rakennus-, ra-kenne- ja LVISAT-suunnitelmat sekä pääpiirustukset.
14. Päättää kadun yleiseen käyttöön luovuttamisesta sekä vahvistaa katusuunni-telmat ja niiden muutokset.

15. Hyväksyy asemakaavan ja yleiskaavan luonnokset sekä kaavaehdotukset. Valmisteleo kaupunginhallitukselle lopullisesti hyväksyttävän valtuustolle tehtävän kaavaesityksen.
16. Toimii yksityistielain mukaisena tiehallintoviranomaisena.
17. Päättää tieavustuksista.
18. Vastaa liikenne- ja yhdyskuntateknisestä suunnittelusta sekä maaperä- yms. tutkimuksen sekä ympäristöselvitysten tekemisestä tai teettämisestä sekä liikenneturvallisuustyöstä.
19. Päättää tarvittaessa toimialansa uhkasakkoihin liittyvistä asioista.
20. Päättää AKL 84 §:n mukaisesti kadunpitoon liittyvistä asioista.
21. Päättää AKL 85 §:n mukaisesti kadun rakentamissuunnitelman hyväksymisestä.
22. Päättää AKL 86 §:n mukaisesti kadunpito päätöksestä ja kadunpidon lopettamis päätöksestä.
23. Päättää AKL 89 §:n mukaisesti laitteiden siirtopaikan hyväksymisestä.
24. Päättää AKL 90 §:n mukaisesti muun yleisen alueen kuin kadun toteuttamissuunnitelman laadinnasta.
25. Hakee yksityistielain mukaisesti tietoimituksen pitämistä ja käyttää kaupungin puhevaltaa.
26. Päättää kaupungin puolesta valtioneuvosta saatavien yksityisteiden tiekuntien kunnossapitosopimuksista ja tekee sopimukset.
27. Tekee päätökset niistä teknisen toimialan investointihankkeista, joille kaupunginvaltuusto on talousarviossaan varannut määrärahan ja joiden loppusumma alittaa 500.000 euroa.
28. Valmisteleo ja tekee päätösesityksen kaupunginhallitukselle niistä teknisen toimialan investointihankkeista, joiden loppusumma ylittää 500.000 euroa.
29. Toimii kaupungin rakentamislain 99 §:n ja ympäristönsuojelulain 22 §:n viranomaisena.
30. Päättää talousarvion puitteissa tehtävääalueidensa palveluista, palvelurakenteista ja niiden muutoksista; palveluiden merkittävästä yksityistämisestä päättää kuitenkin valtuusto.
31. Toimii kaupungin maa-aineslain 7 §:n 1 momentin mukaisena lupaviranomaisena ja 14 §:n 1 momentin valvontaviranomaisena.
32. Toimii leirintäviranomaisena kaupungin alueella ulkoilulain 20 §:n mukaan.
33. Päättää asioista, jotka erityislainsäädännöllä ympäristönsuojelusta on kaupungin päätettäväksi säädetty.
34. Päättää luonnonmuistomerkkien rauhoittamisesta luonnonsuojelulain 26 §:n mukaan kaupungin alueella.
35. Antaa lausunnon luonnonsuojelualueista luonnonsuojelulain 24 §:n 3 momentin mukaan.
36. Antaa lausunnot ja tekee tarvittaessa esitykset koskien maastoliikennelain 9 §:n tarkoittamien kieltojen ja määräysten asettamista.
37. Antaa lausunnot ja tekee tarvittaessa esitykset koskien vesiliikennelain 17 §:n tarkoittamien kieltojen ja määräysten asettamista.
38. Päättää ympäristön tilan seurannasta ja julkistaa seurantatiedot ympäristönsuojelulain 25 §:n mukaan.
39. Toimii AKL 161 §:n ja RakL 131 § ja 132 §:n mukaisena viranomaisena (yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen ja veden johtaminen ja ojittaminen).
40. Päättää RakL 77 §:n mukaisten lupien voimassaolon jatkamisesta myöntämiensä lupien osalta.
41. Päättää RakL 78 §:n mukaisesta aloittamisoikeudesta myöntämiensä lupien osalta.
42. Päättää AKL 159 §:n mukaisesta asemakaavan edellyttämästä rasitteesta.
43. Päättää AKL 167 §:n mukaisesti liikenneväylien, katujen, torien, puistojen ym. valvonnasta ja korttelialueen järjestelyistä.
44. Päättää RakL 178 §:n ja AKL 190 §:n mukaisesti valituksen tekemisestä.

45. Antaa suostumuksen määräalan lohkomiseen kiinteistön muodostamislain 33 §:n tarkoittamilla alueilla.
46. Päättää ympäristökatselmustoimikunnan asettamisesta.
47. Tekee päätökset RakL 74 §:n mukaisista luvista.
48. Johtaa öljyvahinkojen jälkitorjuntaa kaupungin määräämänä viranomaisena.
49. Valitsee lautakunnan alaiset viranhaltijat toistaiseksi voimassa oleviin virkasuh-teisiin ja yli vuoden kestäviin viransijaisuuksiin.

Mikäli lainsäädäntö muuttuu, hoitaa tekninen lautakunta kaupungille säädetyt tässä mainittuja tehtäviä vastaavat tehtävät uusien säännösten mukaisesti.

30 §

Järvisseudun jätelautakunnan tehtävät ja toimivalta

Järvisseudun jätelautakunta vastaa jätelain mukaisista viranomaistehtävistä ja hoi-taa jätelainsäädösten mukaisia tehtäviä kuntien puolesta hallintosäännössä esite-tyssä laajuudessa.

Järvisseudun jätelautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelu-jen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikutta-vuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suun-nitteluun ja kehittämiseen.

Järvisseudun jätelautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kaupungin puhevaltaa toimi-alaansa kuuluvissa asioissa.

Järvisseudun jätelautakunta toimii jätelain (646/2011) §:n 23 mukaisena kunnan jä-tehuoltoviranomaisena. Lautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan asioista, jotka jätelain (646/2011) mukaan on säädetty kunnan hoidettavaksi:

1. kunnalle kuuluvan jätehuollon suunnitteluun, järjestämiseen ja seurantaan liit-tyvien viranomaistehtävien hoitaminen
2. päätökset siitä, mihin keräyspaikkaan jätteet viedään (31 §, 35 §)
3. päätöksen, jotka koskevat kunnan järjestämisvastuulla olevien jätteiden jäte-huoltoa (32 §, 33 §, 34 §)
4. päätökset jätteenkuljetuksista (35 §, 36 §, 37 §, 38 §)
5. velvollisuus pitää rekisteriä kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta (39 §, 143 §)
6. päätökset kunnallisten jätemaksujen määräämisestä, maksuunpanosta, suorit-tamisesta, palauttamisesta ja muuttamisesta sekä niihin liittyvistä muistutuk-sista (78–86 §)
7. päätökset kunnan jätehuoltomääräyksistä (91 §, 92 §).

Lautakunnan tulee antaa jätesuunnitelman laadintaa varten asianomaiselle viran-omaiselle jätelain 89 §:ssä tarkoitetut tiedot, sekä avustaa kuntaa jätelain 93 §:n mukaisessa neuvonnassa.

Lautakunnalla on oikeus jätelain perusteella saada tarvittavat tiedot toiminnan jär-jestämisestä (122 §) ja tehdä jätehuollon järjestämistä koskevan tehtävän hoita-mista varten tarpeellisia tarkastuksia (123 §).

Lautakunta voi siirtää sille kuuluvaa ratkaisovaltaa esittelijälle.

Mikäli lainsäädäntö muuttuu, hoitaa jätelautakunta kunnalle säädetyt tässä mai-nittuja tehtäviä vastaavat tehtävät uusien säännösten mukaisesti.

Kaupunginhallituksen ja hallinto- ja taloustoimialan alaisten viranhaltijoiden toimivalta

Hallintopäällikkö

Hallintopäälliköllä on oikeus kaupunginhallituksen puolesta ratkaista asiat, jotka koskevat

1. hallintotoimialan sisäisiä henkilöstösiirtoja
2. hallintotoimialan hankintoja
3. yleishallinnon käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Talousjohtaja

Talousjohtajalla on oikeus kaupunginhallituksen puolesta ratkaista asia, jotka koskevat

1. taloustoimialan sisäisiä henkilöstösiirtoja
2. taloustoimialan hankintoja
3. kiinteän omaisuuden ja vastuiden vakuuttamista
4. varojen sijoittamista kaupunginhallituksen ohjeiden mukaisesti
5. lykkäyksen myöntämistä kunnalliseen maksuun tai sille määrätyn viivästyskoron suorittamiseen, milloin se säädösten tai määräysten mukaan on sallittua
6. tilapäisluoton ottamista kaupunginhallituksen hyväksymään enimmäismäärään saakka
7. tilapäisluoton antamista kaupungin konserniin kuuluville tytäryhtiöille ja osakkuusyhtiöille enintään 100.000 euroa tytäryhtiötä tai osakkuusyhtiötä kohti kuitenkin niin, että tilapäisluottojen yhteismäärä on enintään 300.000 euroa. Tilapäisluotosta peritään laina-ajan mittainen euribor-korko
8. määräyksen tekemistä maksuliikennettä hoitavasta virastosta tai laitoksesta sekä alitilittäjien käteiskassan enimmäismäärästä
9. irtaimen omaisuuden myymistä
10. taloushallinnon käyttösuunnitelman hyväksymistä
11. hankeaikaisen väliaikaisrahoituksen myöntämistä hankkeiden toteuttajille 30.000 euroon saakka kaupunginhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti (Khall 17.8.2015 § 138).

Taluspäällikkö

1. Vastaa teknisen- ja sivistyslautakunnan talousarvioesitysten, maksukautta koskevan talousraportoinnin ja tilinpäätösten valmistelusta.
2. Vastaa keskitetysti sivistystoimen useampaan tuotteeseen kohdistuvien hankinta-asioiden valmistelusta ja hankintapäätösten tekemisestä. Vastaa oppivelvollisten kuljetusta koskevien hankintojen valmistelusta ja hankintapäätösten tekemisestä riippumatta siitä, mitä hallintosäännön 70 §:n hankintatoimivalta-rajoiissa määrätään.
3. Päättää oppivelvollisten kuljetusten järjestämisestä ja niistä tehtävistä sopimuksista.
4. Päättää oikeudesta maksuttomaan koululaiskuljetukseen ja koulumatkaetuden myöntämisestä.
5. Päättää irtaimen omaisuuden myymisestä.

Henkilöstöpäällikkö

Henkilöstöpäälliköllä on oikeus kaupunginhallituksen puolesta ratkaista asia, jotka koskevat

1. virka- ja työehtosopimusten sekä suositussopimusten täytäntöönpanoa
2. palveluajan perusteella myönnettävien lisien myöntämistä
3. henkilöstötoimialan hankintoja.

Elinvoimalautakunnan alaisten viranhaltijoiden toimivalta

Elinvoimajohtaja

1. Vastaa lautakunnan toiminnan operatiivisesta johtamisesta.
2. Vastaa lautakunnan päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta.
3. Vastaa toimialan sidosryhmätyöstä.
4. Vastaa toimialan tiedotuksesta tai sen järjestämisestä.
5. Vastaa suorien alaistensa työnjohdosta ja järjestää muun lautakunnan alaisen henkilöstön työnjohdon ja nimeää lähiesimiehet.
6. Vastaa toimialan toiminnan yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä sekä näihin liittyvien esitysten tekemisestä tarvittaessa lautakunnalle.
7. Päättää vahingonkorvauksen maksamisesta tapauksissa, joissa lautakunta on katsottava korvausvelvolliseksi ja korvattava määrä alittaa omavastuuosuuden.
8. Tekee päätökset tilojen, irtaimiston ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön sekä niistä perittävistä korvauksista sekä irtaimiston poistosta.
9. Käyttää vastuualueellaan toimivaltaa hankinta-asioissa.

Museotoimen johtaja

1. Päättää palvelualansa hallinnassa olevien museoiden ja muiden tilojen aukioloajoista ja käyttövuoroista.
2. Päättää kokoelmiin kuuluvan aineiston antamisesta näytteille museotoiminnan vaatimukset täyttäviin tiloihin museoiden yhteisesti sopimien periaatteiden mukaisesti.
3. Päättää museokokoelmista tehtävistä poistoista valtuuston hyväksymän kokoelmapoliittisen ohjelman mukaisesti.
4. Päättää palvelualansa maksuista ja vuokrista vapauttamisesta.

Asuntosihteri

1. Toimii kaupungin asuntotuotantolainsäädännössä tarkoitettuna asuntoviranomaisena.
2. Päättää asunto-, korkotuki-, perusparannus- ja omaksilunastamislainojen myöntämisestä, siirtämisestä ja irtisanomisesta.
3. Vastaa tuotteensa osalta taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.
4. Päättää tuotteelleen kohdennettujen määrärahojen käytöstä talousarvion ja käyttösuunnitelman yhteydessä annettujen ohjeiden mukaisesti.
5. Hyväksyy tuotteilleen kohdennetut laskut.
6. Valitsee asukkaat kaupungin suorassa omistuksessa oleviin vuokra-asuntoihin.

Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden toimivalta

Sivistystoimenjohtaja/toimialajohtaja

1. Vastaa lautakunnan toiminnan operatiivisesta johtamisesta.
2. Vastaa lautakunnan päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta.
3. Vastaa toimialan sidosryhmätyöstä.
4. Vastaa toimialan tiedotuksesta tai sen järjestämisestä.
5. Vastaa peruskuntien avustamisesta talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnassa.
6. Vastaa suorien alaistensa työnjohdosta ja järjestää muun lautakunnan alaisen henkilöstön työnjohdon ja nimeää lähiesimiehet.

7. Vastaa toimialan toiminnan yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä sekä näihin liittyvien esitysten tekemisestä tarvittaessa lautakunnalle.
8. Päättää vahingonkorvauksen maksamisesta tapauksissa, joissa lautakunta on katsottava korvausvelvolliseksi ja korvattava määrä alittaa omavastuuosuuden.
9. Tekee päätökset tilojen, irtaimiston ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön sekä niistä perittävistä korvauksista sekä irtaimiston poistosta.
10. Päättää lukiolain mukaisesta koulutuspalveluiden hankkimisesta ulkopuolisilta koulutuksen järjestäjiltä.
11. Päättää esiopetuksen järjestämispaikeista.
12. Tarkistaa tarvittaessa perusopetuksen suurtuotteen käyttösuunnitelmaa ja tekee muutoksia alasuurtootteiden määrärahoihin suurtootteen kokonaismäärärahan puitteissa.
13. Hyväksyy koulujen opetussuunnitelmaan perustuvat työsuunnitelmat ja niihin perustuvan vuosittaisen työsuunnitelman.
14. Hyväksyy musiikkiopiston toimintasuunnitelman.
15. Osoittaa lapsen esiopetuspaikan.
16. Osoittaa oppivelvollisille perusopetuslain mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan opetuksen antamista varten.
17. Päättää luvan myöntämisestä jatkaa koulunkäyntiä oppivelvollisuusiän saavuttamisen jälkeen.
18. Päättää oppilaan siirtämisestä erityisen tuen piiriin sekä erityisen tuen päätöksen lopettamisesta.
19. Päättää oppilaalle myönnettävistä avustaja- ja tulkkauspalveluista silloin, kun kysymyksessä ei ole erityisen tuen päätös.
20. Käyttää vastuualueellaan toimivaltaa hankinta-asioissa.
21. Päättää oppivelvollisuuslain 17.1 §:ssä tarkoitettujen oppimateriaalien sekä työvälineiden, -asujen ja -aineiden maksuttomuudesta.
22. Päättää oppivelvollisuuslain 19–21 § mukaisesta majoituskorvauksesta.
23. Päättää oikeudesta oppivelvollisuuslain mukaiseen maksuttomaan koulutukseen (16.1 §) sekä maksuttomuuden pidentämisestä (16.4 §, 17 §).
24. Päättää oppivelvollisuuslain 7 §:ssä tarkoitettu oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä.
25. Päättää oppilaan siirtämisestä vuosiluokkiin sitomattomaan opetukseen (perusopetusasetuksen 11 § 3 mom.).
26. Päättää koulun työpäivistä ja vapaapäivistä.

Varhaiskasvatuspäällikkö

1. Päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämistavasta.
2. Päättää oppilaan ottamisesta erityisopetukseen oppivelvollisuuden alkamisen yhteydessä.
3. Vastaa varhaiskasvatuksen sidosryhmäyhteistyöstä.
4. Päättää tarvittaessa varhaiskasvatuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen vapauttamisesta kokonaan tai osittain, kun kyse on harkintavallan käytöstä.
5. Nimeää ne viranhaltijat, joilla on oikeus päättää varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista valtuustojen hyväksymien perusteiden ja lautakunnan mahdollisesti antamien ohjeiden mukaisesti.
6. Päättää oppilaan ottamisesta pidennettyyn oppivelvollisuuteen ja tekee tähän liittyen erityisen tuen päätöksen sekä päättää pidennetyn oppivelvollisuus päätöksen lopettamisesta.
7. Päättää varhaiskasvatuksessa myönnettävistä avustaja- ja tulkkauspalveluista silloin, kun kysymyksessä ei ole erityisen tuen päätös.
8. Päättää lapsen varhaiskasvatuksen järjestämistä muussa kunnassa koskevan maksusitoumuksen myöntämisestä sekä muusta kunnasta olevan lapsen maksusitoumuksen hyväksymisestä.

9. Päättää varhaiskasvatusta koskevista tutkimusluvista.
10. Päättää lasten ottamisesta ja sijoittamisesta varhaiskasvatukseen.
11. Päättää varhaiskasvatuksessa olevien lasten ottamisesta tehostetun ja erityisen tuen piiriin.

Perusopetuksen rehtorit sekä rehtorin tehtäviä hoitavat

1. Päättävät koulun työjärjestyksestä.
2. Päättävät esi- ja perusopetuksen oppilaan ottamisesta oppilaitokseen.
3. Päättää yksittäistä oppilasta koskevista opetuksen järjestelyistä ja opetuksesta vapauttamisesta.
4. Päättävät poissaololuvan myöntämisestä oppilaalle yli viikon ajaksi.
5. Rajoittavat tarvittaessa ja perustellusta syystä oikeutta päästä seuraamaan opetusta.
6. Antavat päättötodistuksen, erotodistuksen ja oppimäärän suorittamisesta annettavan todistuksen.
7. Vastaavat siitä, että huoltajille tiedotetaan koulun toiminnasta.
8. Määräävät luokanvalvojat ja ryhmänohjaajat.
9. Päättävät oppilaan valinnaisaineesta, jos huoltaja ei suorita valintaa määräajassa.
10. Päättävät perusopetuslain mukaisesti valitun aineen tai oppimäärän vaihtamisesta toiseksi.
11. Määräävät tutkivan opettajan, jos oppivelvollinen opiskelee kotona tai sellaisessa oppilaitoksessa, jossa opiskelua ei ole säädetty tai määrätty perusopetusta vastaavaksi.
12. Myöntävät luvan koulunkäynnin aloittamiseen yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin.
13. Päättävät opiskelun suoritusajan pidennyksestä.
14. Antavat oppilaalle kirjallisen varoituksen.
15. Pidättävät tarvittaessa oppilaan opiskelusta rikostutkinnan ajaksi.
16. Päättävät opetus- tai työharjoittelijan ottamisesta.
17. Päättävät kokeiluihin osallistumisesta, jos kokeilu pystytään hoitamaan koulun normaalien määrärahojen puitteissa.
18. Päättävät koulua tai oppilaita koskevista tutkimusluvista.
19. Päättävät koulun järjestyssäännöistä.
20. Päättävät oppilaskunnan ohjaajana toimivasta opettajasta ja hänen sijaisestaan.
21. Päättävät stipendien ja muiden apurahojen jaosta, mikäli rahaston säännöissä tai lahjakirjassa ei toisin määrätä.
22. Päättää joustavan perusopetuksen (JOPO) oppilasvalinnasta.
23. Vastaa koulun aamu- ja iltapäivätoiminnasta.
24. Valvoo ja johtaa koulun opiskeluhuoltotoimintaa.
25. Vastaa siitä, että opiskeluhuoltotyössä päätetyt ja käsitellyt asiat kirjataan.
26. Vastaa siitä, että erityistä tukea saavalle oppilaalle laaditaan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS).
27. Vastaa siitä, että oppilas saa tarvittaessa tehostettua tukea, ja että oppilaalle laaditaan tuolloin oppimissuunnitelma.
28. Vastaa siitä, että pedagogiset arviot ja selvitykset on laadittu moniammatillisena oppilashuollon yhteistyönä.
29. Huolehtii, että erityisen tuen päätökset tarkistetaan toisen vuosiluokan jälkeen sekä ennen seitsemännelle vuosiluokalle siirtymistä.
30. Päättää perusopetuslain 18 §:n mukaisista erityisistä opetusjärjestelyistä silloin, kun kysymyksessä ei ole erityisen tuen päätös.

Lukion rehtori

1. Päättää poissaololuvan myöntämisestä opiskelijalle yli viikon ajaksi.
2. Rajoittaa tarvittaessa oikeutta päästä seuraamaan opetusta.
3. Antaa päättötodistuksen, erotodistuksen ja oppimäärän suorittamisesta annettavan todistuksen.
4. Päättää lukiolain mukaisesta opintojen hyväksi lukemisesta.
5. Päättää lukiolain mukaisesti opiskelijan opiskelun järjestämisestä poikkeuksellisesti.
6. Myöntää luvan lukion suoritusajan pidentämiseen.
7. Myöntää luvan suorittaa lukion opintoja opetukseen osallistumatta.
8. Päättää lukiolain mukaisista opetus- ja oppilashuoltopalveluista sekä apuvälineistä.
9. Päättää koulun työjärjestyksestä.
10. Vastaa siitä, että huoltajille tiedotetaan koulun toiminnasta.
11. Määrää ryhmänohjaajat.
12. Päättää opiskelijan ottamisesta oppilaitokseen.
13. Päättää opetus- tai työharjoittelijan ottamisesta.
14. Päättää opiskelijan tarpeellisista apuvälineistä sekä tulkkaus ja avustajapalveluista.
15. Vastaa siitä, että lukiolain 29 § 2. momentissa tarkoitettulle opiskelijalle annetaan tieto hänen käytettävissään olevista terveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluista ja hänet ohjataan hakeutumaan näihin palveluihin.
16. Antaa opiskelijalle kirjallisen varoituksen.
17. Huolehtii, että jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saaneelle tai määräaikaisesti erotetulle opiskelijalle järjestetään tarvittava oppilashuolto.
18. Pidättää tarvittaessa opiskelijan opiskelusta rikostutkinnan ajaksi.
19. Päättää koulua tai opiskelijaa koskevista tutkimusluvista.
20. Päättää kokeiluihin osallistumisesta, jos kokeilu pystytään hoitamaan koulun normaalien määrärahojen puitteissa.
21. Päättää koulun järjestyssäännöistä.
22. Päättää stipendien ja muiden apurahojen jaosta, mikäli rahaston säännöissä tai lahjakirjassa ei toisin määrätä.
23. Päättää tarvittaessa opiskelijan alle kolme kuukautta kestävästä oppilaitoksesta erottamisesta ja toteaa tarvittaessa opiskelijan eronneeksi lukiosta.

Kirjastotoimenjohtaja

1. Päättää kirjaston aukioloajoista ja kirjastoauton reiteistä.
2. Päättää tarvittaessa palvelualansa maksuista vapauttamisesta.
3. Päättää työharjoittelijan ottamisesta pääkirjastoon, lähikirjastoon ja kirjastoautoon.
4. Päättää EEPOS-kirjastojen yhteistyöstä ja siihen liittyvistä hankinnoista.

Kansalaisopiston ja musiikkiopiston rehtori

1. Vastaa opistojen toiminnan suunnittelusta.
2. Toimii yksiköidensä henkilöstön esimiehenä.
3. Hyväksyy kansalaisopiston kurssi- ja toimintasuunnitelmat.
4. Päättää musiikkiopiston ja kansalaisopiston opetuksen arvioinnin perusteista.
5. Päättää kansalaisopiston/musiikkiopiston lukuvuoden työajoista.
6. Päättää kansalaisopiston/musiikkiopiston työjärjestyksestä.
7. Päättää kansalaisopiston/musiikkiopiston järjestyssäännöistä opettajia kuultuaan.
8. Päättää opiskelijan ottamisesta oppilaitokseen.
9. Valitsee määräaikaiset sivutoimiset ja päätoimiset tuntiopettajat sekä luennoitsijat.

10. Päättää opetus- ja työharjoitteluun ottamisesta.
11. Päättää kokeiluihin osallistumisesta, jos kokeilu pystytään hoitamaan opiston normaalien määrärahojen puitteissa.
12. Päättää opistoja koskevista tutkimusluvista.
13. Päättää opetuksen tilapäisestä julkisuuden rajoittamisesta perustelluista syistä.
14. Antaa opiskelijalle päättö-, opiskelu- ja kurssitodistuksen.
15. Päättää oppilaitoksen hankinnoista ja käytöstä poistetun irtaimiston myynnistä.
16. Päättää opiskelijan opinto-oikeuden poistamisesta.
17. Päättää opetus- ja työharjoittelijan ottamisesta ja koulutus sopimuksista.
18. Päättää oppilaitoksen tilojen vuokraamisesta lautakunnan päättämien ehtojen mukaisesti.
19. Pidättää opiskelijan opiskelusta rikostutkinnan ajaksi.
20. Päättää toiminta-alueen ulkopuolelta tulevan oppilaan maksusitoumuksen hyväksymisestä.

Musiikkiopiston apulaisrehtori

Sen lisäksi, mitä muutoin on määrätty musiikkiopiston apulaisrehtorin tehtäväksi, apulaisrehtori päättää seuraavat asiat:

1. Päättää musiikkiopiston tilojen/irtaimiston tilapäisestä luovuttamisesta ulkopuolisille.
2. Päättää tarvittaessa opiskelijan opiskelun järjestämisestä poikkeuksellisesti.
3. Päättää muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta.

Teknisen lautakunnan alaisten viranhaltijoiden toimivalta

Tekninen johtaja / toimialajohtaja

1. Vastaa lautakunnan toiminnan operatiivisesta johtamisesta.
2. Vastaa lautakunnan päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta.
3. Vastaa toimialan sidosryhmätyöstä.
4. Vastaa toimialan tiedotuksesta tai sen järjestämisestä.
5. Vastaa avustamisesta talousarvion ja tilinpäätöksen laidinnassa.
6. Vastaa suorien alaistensa työnjohdosta
7. Vastaa toimialan toiminnan yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä sekä näihin liittyvien esitysten tekemisestä tarvittaessa lautakunnalle.
8. Päättää vahingonkorvauksen maksamisesta tapauksissa, joissa lautakunta on katsottava korvausvelvolliseksi ja korvattava määrä alittaa omavastuuosuu- den, siltä osin, kuin asia ei kuulu kuntatekniikan päällikön päätettäväksi.
9. Tekee päätökset tilojen, irtaimiston ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön, sekä niistä perittävistä korvauksista sekä irtaimiston poistosta.
10. Hyväksyy urakkasopimusten vakuudet.
11. Päättää kaupungin omistaman maa-alueen vuokralle antamisesta ja ottamisesta toimeksiantojen mukaisesti.
12. Päättää kaavoituskustannusten perimisestä lautakunnan hyväksymän kustannusjaon mukaan, mikäli kaupunki on päättänyt alueen kaavoittamisesta.
13. Päättää kiireellisten korjausten teettämisestä, mikäli vahingon estäminen tai toiminnan turvaaminen sitä edellyttävät, siltä osin, kun asia ei kuulu kuntatekniikan päällikön tai kiinteistöpäällikön päätettäväksi.
14. Maksuunpanee kaupungin päättämät kaukolämpö-, vesi- ja viemärlaitosten maksut.
15. Hyväksyy kaupungin vesi- ja viemärlaitosten liittymäsopimukset liittyjien kanssa.

16. Hyväksyy kaupungin puolesta liittyjänä sähkölaitosten ja kaukolämpölaitosten yms. liittymäsopimukset.
17. Päättää keskitetysti kaupungin kiinteistöjen purkamisesta valtuuston toimeksiantojen perusteella.
18. Käyttää vastuualueellaan toimivaltaa hankinta-asioissa.
19. Vastaa ja päättää Alajärven kaupungin sähköenergian kilpailuttamisesta ja hankinnasta.
20. Toimii teknisen toimen työturvallisuuskoordinaattorina.

Kuntatekniikan päällikkö

1. Vastaa kuntatekniikan sektorin operatiivisesta johtamisesta ja alaistensa työnjohdosta sekä nimeää lähiesimiehet.
2. Vastaa kuntatekniikan sektorin lautakuntapäätösten valmistelusta ja toimeenpanosta.
3. Vastaa kuntatekniikan sektorin sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta tai sen järjestämisestä.
4. Vastaa rakennuskaavateiden, yksityisteiden sekä muiden yleisten alueiden kunnossapidosta, rakentamisesta ja suunnittelusta toimeksiantojen mukaisesti.
5. Päättää luvan myöntämisestä johtojen, kylttien ja muiden laitteiden sijoittamisesta kaupungin alueelle.
6. Järjestää ja päättää kuntatekniikan sektorin työajan ulkopuoliset päivystykset tarpeen mukaan.
7. Päättää kuntatekniikan sektorin vahingonkorvausten maksamisesta, tapauksissa, joissa lautakunta on katsottava korvausvelvolliseksi ja korvattava määrä alittaa omavastuun.
8. Päättää maanomistajille töiden mahdollisesti aiheuttamista vahingoista maksettavista korvauksista.
9. Hyväksyy kuntatekniikan sektorin alaiset sähkö-, vesi-, ja telekaapeleiden yms. liittymäsopimukset.
10. Tekee päätökset yleisten alueiden ja kuntatekniikan sektorin irtaimiston luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön, sekä päättää niistä perittävistä korvauksista.
11. Käyttää vastuualueellaan toimivaltaa hankinta-asioissa.
12. Tekee päätökset kuntatekniikan sektorin kaluston poistosta ja myynnistä kaupungin ohjeistuksen mukaisesti.
13. Vastaa metsän- ja maa-ainesten myynnistä kaupungin toimeksiantojen mukaisesti.
14. Päättää kiireellisten korjausten teettämisestä, mikäli vahingon estäminen, minimoiminen tai toiminnan turvaaminen sitä edellyttää.
15. Päättää vesi- ja viemärlaitoksen kunnossapidosta ja rakentamisesta valtuuston toimeksiantojen mukaisesti.

Kiinteistöpäällikkö

1. Vastaa tilapalvelusektorin operatiivisesta johtamisesta ja alaistensa työnjohdosta sekä nimeää lähiesimiehet.
2. Vastaa kaupungin omistamien kiinteistöjen kunnossapidosta, peruskunnostuksesta, rakentamisesta ja suunnittelusta toimeksiantojen mukaisesti.
3. Vastaa talousarviossa tilapalvelusektorille annettujen taloudellisten, toiminnallisten tavoitteiden sekä suunnitelmien toteuttamisesta, seurannasta ja raportoinnista.
4. Vastaa tilapalvelusektorin palvelujen hinnoittelusta.
5. Vastaa tilapalvelusektorin toiminta- sekä taloussuunnitelmien laadinnasta.

6. Tekee päätökset tilapalvelusektorin kaluston poistosta ja myynnistä kaupungin ohjeistuksen mukaisesti.
7. Vastaa kiinteistöjen kunnossapidosta, rakentamisesta ja suunnittelusta kaupungin toimeksiantojen mukaisesti.
8. Päättää ja järjestää tilapalvelusektorin työajan puolisista päivystyksistä tarpeen mukaan.
9. Johtaa, kehittää ja valvoo tilapalvelusektorin toimintaa.
10. Päättää kiireellisten korjausten teettämisestä, mikäli vahingon estäminen, minimoiminen tai toiminnan turvaaminen sitä edellyttää.
11. Vastaa tilapalvelusektorin lautakunnan päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta.
12. Toimii rakennustarkastajan sijaisena.
13. Käyttää vastuualueellaan toimivaltaa hankinta asioissa.

Rakennustarkastaja

1. Vastaa lautakunnan päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta rakentamislain osalta.
2. Vastaa toimialan sidosryhmätyöstä rakentamislain osalta.
3. Vastaa oman tulosalueen osalta taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Muiden virkatehtävien lisäksi rakennustarkastaja osana virkatehtäviään:

1. Tekee päätöksiä RakL 42 § ja 43 §:n mukaisista enintään 1000 m²:n rakentamisluvista, kun ne koskevat enintään kaksiasuntoisia omakotitaloja ja loma-asuntoja, näiden talousrakennuksia sekä niihin verrattavia rakennuksia ja rakennelmia.
2. Tekee päätöksiä RakL 77 §:n mukaisten lupien voimassaolon jatkamisesta myöntämiensä lupien osalta.
3. Määrää RakL 79 §:n mukaiset tarkastus- ja valvontamaksut valtuuston hyväksymien perusteiden ja muiden ohjeiden mukaisesti yksittäistapauksissa.
4. Tekee päätöksen RakL 78 §:n mukaisesta aloittamisoikeudesta myöntämiensä lupien osalta.
5. Antaa asuin- ja muun kiinteistön osoitetta ilmaisevan numeron tai kirjaimen.
6. Tekee päätöksen RakL 42 ja 43 §:n mukaisista enintään 1000 m² rakentamisluvista, jotka koskevat laajennus-, korjaus- tai muutostöitä.
7. Tekee päätöksen RakL 53–56 §:n mukaisista maisematyö- ja purkamisluvista.
8. Toteaa RakL 85 §:n suunnittelijan kelpoisuuden sekä tarkistaa rakennustyön vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan kelpoisuuden RakL 89 §:n mukaisesti.
9. Tekee päätöksen RakL 59 §:n mukaisista vähäisistä poikkeamisista rakentamisluvan yhteydessä.
10. Myöntää RakL 10 §:n mukaisen rakentamisluvan väliaikaiselle rakennukselle alle 1000 m²:n osalta.
11. Päättää tuotteelleen kohdennettujen määrärahojen käytöstä talousarvion ja käyttösuunnitelman yhteydessä annettujen ohjeiden mukaisesti.
12. Hyväksyy tuotteilleen kohdennetut laskut.
13. Rakennustarkastaja voi hakijan ja yleisen edun tai harkintansa mukaan siirtää lupa-asioissa ratkaisun suoraan teknisen lautakunnan päätettäväksi.
14. Antaa sisäiset muiden hallintokuntien pyytämät lausunnot.
15. Vahvistaa RakL 41 §:n mukaisesti muun kuin rakentamisluvan yhteydessä tilassa samanaikaisesti sallittujen henkilöiden enimmäismäärän.
16. Tekee päätöksen RakL 46 §:n sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella.

17. Suorittaa RakL 63–65 §:n mukaisen kuulemisen ja tiedottamisen rakentamisluvasta, maisematyöluvasta ja purkamisluvasta.
18. Pyyttää RakL 66–67 §:n oman toimivaltansa osalta lausunnot purkamis-, maisematyö- ja rakentamisluvasta sekä sijoittamisluvasta suunnittelutarvealueella.
19. Toimittaa RakL 72 ja 73 §:n mukaiset tiedot viranomaiskatselmuksista ja rakentamisen lupiin liittyvät tiedot rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (ryhti).
20. Antaa RakL 76 §:n mukaisesti lupapäätöksessä rakennuskohdetta, rakennustyön tai toimenpiteen suorittamista ja niistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen rajoittamista koskevia määräyksiä.
21. Antaa luvan naapurin alueen käyttämiseen RakL 106 §:n mukaisesti.
22. Suorittaa RakL 110 §:n mukaisen rakentamislupaan liittyvän aloituskokouksen.
23. Edellyttää RakL 111 §:n mukaista laadunvarmistusselvitystä.
24. Suorittaa RakL 112 ja 113 §:n mukaiset lupapäätöksessä määritellyt viranomaiskatselmuksien ja suorittaa muita tarkastuksia lupamääräysten, suunnitelmien tai rakentamista koskevien säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi.
25. Hyväksyy RakL 114 §:n asiantuntijatarkastuksen.
26. Päättää RakL 115 §:n mukaisesta ulkopuolisesta tarkastuksesta.
27. Päättää RakL 116 §:n mukaisesta erityismenettelyn vaatimisesta.
28. Päättää RakL 117 §:n mukaisesta suunnitelmien muutoksien hyväksymisestä rakennustyön aikana.
29. Päättää RakL 119 §:n mukaisesta rakennustyön rakennuttajavalvonnan hyväksymisestä ja perumisesta.
30. Suorittaa RakL 122–123 §:n mukaiset rakentamistyön loppukatselmuksien.
31. Päättää RakL 128–130 §:n mukaisista rakennusrasitteista ja niiden muuttamisesta ja poistamisesta.
32. Päättää RakL 135–137 §:n mukaisista kiinteistöjen yhteisjärjestelyistä, niiden muuttamisesta ja poistamisesta.
33. Määrää RakL 141 §:n mukaisesta rakennuksen kunnossapidon laiminlyönnistä johtuvan rakennuksen korjaamisesta tai ympäristön siistimisestä.
34. Päättää RakL 142–145 §:n mukaisista ympäristön hoitoa koskevista toimenpiteistä, kun niihin ei liity hallintopakkoa.
35. Päättää RakL 146 §:n mukaisesta rakennustyön keskeyttämisestä.
36. RakL 148 §:n mukainen tarkastusoikeus.
37. Tekee RakL 153 §:n mukaisen ilmoituksen syytteen nostamiseksi.

Kaavoituspäällikkö

1. Päättää kiinteistötoimitusten ja lainhuutojen hakemisesta sekä kaupungin tai maanomistajan edustajana toimimisesta kiinteistötoimituksissa ja yhteisten alueiden hallinnossa.
2. Päättää kaavoituskatsauksen pitämisestä ja valmistelee kaupungin päätösvaltaan kuuluvat poikkeusluvut ja suunnittelutarveratkaisut.
3. Antaa lausunnot kaupungin puolesta asioista, jotka koskevat rakennusjärjestyksen mukaisesta rakennuspaikan vähimmäiskoosta poikkeamista ja kiinteistönmuodostamislain mukaista maanmittaustoimituksen suorittamista kaava-alueella tai rakennuskieltoalueella.
4. Antaa lausunnot kaupungin puolesta kiinteistökauppaan liittyvän etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä ja tekee tarvittaessa etuostolain mukaiset ehdotukset siitä, että kaupunki käyttää etuosto-oikeutta.

Ympäristösuojelusihteeri

1. Vastaa teknisen lautakunnan päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta ympäristönsuojeluasioiden osalta.
2. Vastaa jätelautakunnan päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta.

3. Määrää MAL:n 15 §:n mukaisesta maa-aineksen oton keskeyttämisestä, kunnes lautakunta on tehnyt asiaa koskevan ratkaisun.
4. Ympäristönsuojelulain 12 luvun 118, 119, 120 §:n mukaisten ilmoitusten käsittely ja määräysten antaminen.
5. Vastaa toimialan sidosryhmätyöstä ympäristönsuojelu-, vesilain-, jätelain-, maa-aineslain-, luonnonsuojelulain-, ulkoilulain- ja maastoliikennelain osalta.
6. Toimii asiantuntija- ja yhteistyöviranomaisena mm. öljyvahinkojen torjunnassa, pilaantuneiden maa-alueiden kunnostuksessa ja muissa ennalta arvaamattomissa onnettomuus- ja vahinkotilanteissa.
7. Päättää ympäristönsuojelumääräysten mukaisesta poikkeamisesta rakennuksen polttokiellosta.
8. Päättää ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista viranomaistehtävistä.

Maaseututoimen alaisten viranhaltijoiden toimivalta

Maaseututoimenjohtaja/toimialajohtaja

1. Vastaa maaseututoimen operatiivisesta johtamisesta.
2. Vastaa maaseututoimen päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta.
3. Vastaa toimialan sidosryhmätyöstä.
4. Vastaa toimialan tiedotuksesta tai sen järjestämisestä.
5. Vastaa peruskuntien avustamisesta talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnassa.
6. Vastaa suorien alaistensa työnjohdosta ja järjestää muun maaseututoimen alaisen henkilöstön työnjohdon ja nimeää lähiesimiehet.
7. Vastaa toimialan toiminnan yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä sekä näihin liittyvien esitysten tekemisestä tarvittaessa jäsenkuntien hallituksille.
8. Päättää vahingonkorvauksen maksamisesta tapauksissa, joissa maaseututoimi on katsottava korvausvelvolliseksi ja korvattava määrä alittaa omavastuuosuuden.
9. Tekee päätökset tilojen, irtaimiston ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön, sekä niistä perittävistä korvauksista sekä irtaimiston poistosta.
10. Vastaa hänelle määrättyllä tehtäväalueella niistä tehtävistä, jotka on määrätty maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa sekä maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa kunnan viranomaisen tehtäväksi.
11. Määrää toimialaansa liittyvät maksut valtuustojen päättämien perusteiden mukaan.
12. Nimeää maaseututoimen alaisista investointihankkeista vastaavat viranhaltijat ja heille varahenkilöt.
13. Nimeää varahenkilöt maaseututoimen alaisille vastuuviranhaltijoille.
14. Hyväksyy valtuustoille neljä kertaa vuodessa esitettävän raportin koskien talousarvion toteumaa.
15. Hyväksyy maaseututoimen toimintakertomusesityksen.
16. Vastaa käyttäjädemokratiasta ja muusta yhteistyöstä palvelujen käyttäjien kanssa.
17. Vastaa riskienhallinnasta ja vakuuttamistarpeen määrittelystä.
18. Tekee toimialansa talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen jäsenkunnille.
19. Tekee tarvittaessa esitykset jäsenkuntien suoritettaviksi investoinneiksi.
20. Käyttää vastuualueellaan toimivaltaa hankinta-asioissa.

Maaseutuasiamies

1. Vastaa hänelle määrättyllä tehtäväalueella niistä tehtävistä, jotka on määrätty maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa sekä maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa kunnan viranomaisen tehtäväksi.

32 §

Toimivallan edelleen siirtäminen

Toimielin tai viranhaltija voi siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

33 §

Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta

Valtuuston asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee hallintopäällikkö.

Toimialajohtajat ja vastuuviranhaltijat ratkaisevat vastuualueensa asiakirjoja koskevat tietopyynnöt.

34 §

Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus

Asian ottamisesta kuntalain 92 §:n mukaisesti kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja.

Asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan esittelijä.

35 §

Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen ja kaupunginhallituksen henkilöstöjoston on ilmoitettava kaupunginhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kaupunginhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoitus tehdään kaupunginhallituksen määräämällä tavalla.

Lautakunnan alaisen viranomaisen on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Ilmoitus tehdään lautakunnan määräämällä tavalla.

Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen (tai lautakunnan) käsiteltäväksi.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei oteta sen lisäksi mitä kuntalain 92 §:n 5 momentissa määrätään henkilöstöasioita, jotka koskevat

- vuosiloman myöntämistä
- sellaisen virkavapauden ja työloman myöntämistä, jonka saamiseen viranhaltijalla tai työntekijällä on lainsäädännön tai virka- ja työehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus
- virkamatkamääräyksen antamista

- henkilöstön määräämistä tarvittavaan lisä-, yli- ja lauantaiyöhön sekä varall-
oloon
- tilapäisen tai määräaikaisen henkilöstön palkkaamista määrärahojen puitteissa.

6 luku

Toimivalta henkilöstöasioissa

36 §

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on kaupunginhallituksen henkilöstöjaostolla.

37 §

Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virkanimikkeen muuttaminen

Valtuusto päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta.

38 §

Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto päättää virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi.

39 §

Kelpoisuusvaatimukset

Kaupunginjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää valtuusto.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää viran kelpoisuusvaatimuksista, jos niistä ei ole päätetty virkaa perustettaessa.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, kelpoisuusvaatimuksista päättää kaupunginhallitus/lautakunta/ virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Henkilöstöltä vaadittavasta kelpoisuudesta pidetään erillistä luetteloä. Luettelo on tämän hallintosäännön liitteenä.

40 §

Haettavaksi julistaminen

Viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen on valtuusto, viran tai virkasuhteen julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus.

Toimen julistaa haettavaksi toimeen ottamisesta päättävä viranomainen.

Toimielin voi siirtää tässä pykälässä määriteltyä toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

41 §

Palvelussuhteeseen ottaminen

Kaupunginvaltuusto päättää kaupunginjohtajan, hallintopäällikön, talousjohtajan, sivistystoimenjohtajan, elinvoimajohtajan, teknisen johtajan, maaseututoimenjohtajan ja henkilöstöpäällikön valinnasta.

Vastuuviranhaltijat valitsee asianomainen lautakunta.

Toimialajohtaja valitsee toimialansa alaisen muun henkilöstön niiltä osin, kuin valintaa ei ole tässä hallintosäännössä annettu toimeenpanon tehtäväksi.

Palvelussuhteeseen ottava viranomaisena määrää alaisensa viran- ja toimenhaltijoiden alkupalkan henkilöstöhallinnon ohjeistuksen mukaan. Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, lautakuntien valitsemien viranhaltijoiden osalta alkupalkan määrää kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto.

Virkasuhteeseen ottava viranomaisena päättää koeajan määräämisestä ja työsuhteeseen ottava viranomaisena sopii koeajasta.

42 §

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomaisena. Valtuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin kaupunginhallitus.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomaisena.

43 §

Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista

Jos haettavana olleeseen virkaan tai virkasuhteeseen valittu irtisanoutuu ennen virantoimituksen alkamista, eikä varalle ole valittu ketään, voidaan viranhaltija valita niiden virkaa tai virkasuhdetta hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa olevan edelleen voimassa.

44 §

Ratkaisuvalta henkilöstöasioissa

Esimies ratkaisee alaisiaan koskevat seuraavat henkilöstöasiat:

- myöntää vuosiloman
- myöntää sellaisen virkavapauden ja työvapaan, jonka saamiseen viranhaltijalla ja työntekijällä on lainsäädännön, virka- ja työehtosopimuksen taikka virkasäännön nojalla ehdoton oikeus
- myöntää palkattoman harkinnanvaraisen virkavapauden ja työvapaan, enintään yksi vuosi
- valitsee edellä luetellut sijaiset ja tilapäisen työvoiman ja päättää sijaisen palkkauksesta enintään vuoden mittaiseen sijaisuuteen
- määrää tarvittaessa henkilöstön lisä-, yli-, lauantai- ja sunnuntaityöhön sekä varallaoloon
- päättää alaisensa henkilöstön koulutuksesta
- päättää oppisopimuskoulutuksesta henkilöstöjaoston päättämien periaatteiden mukaisesti
- antaa alaiselleen viranhaltijalle ja työntekijälle virkamatkamääräyksen.

Esimiehen ratkaisuvallassa olevaa harkinnanvaraista virkavapautta pidemmän virka- ja työvapaan myöntää se viranomaisena, joka päättää hallintosäännön mukaan virka- tai työsuhteeseen ottamisesta.

45 §

Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen

Mikäli tässä luvussa ei ole toisin määrätty, virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta päättää kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto.

46 §

Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisen viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää viranomainen, jolla on toimivalta molempiin virkasuhteisiin ottamisessa. Jos toimivalta on eri viranomaisilla, siirtämisestä päättää kaupunginjohtaja.

47 §

Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto.

48 §

Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja päättää kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä kaupunginjohtajalta, sekä kaupunginjohtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

Esimies päättää kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

49 §

Virantoimituksesta pidättäminen

Kunnallisen viranhaltijalain 48 §:n mukaan valtuusto päättää kaupunginjohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Valtuuston puheenjohtaja voi ennen valtuuston kokousta päättää kaupunginjohtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginhallitus ja lautakunta päättävät alaisensa viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Esimies voi ennen lautakunnan kokousta päättää lautakunnan alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

50 §

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

51 §

Lomauttaminen

Kaupunginhallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista.

Viranhaltijan ja työntekijän lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää se, joka valitsee viranhaltijan tai ottaa työntekijän työsopimussuhteeseen.

52 §

Palvelussuhteen päättyminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomais.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

53 §

Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnallisen viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää kaupunginhallitus.

54 §

Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää talousjohtaja.

7 luku

Asiakirjahallinnon järjestäminen

55 §

Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty kaupungin eri tehtävissä sekä

1. vastaa hyvän tiedonhallintatavan ja hyvän henkilötietojen käsittelyn toteuttamisesta
2. määrää kaupungin asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan
3. antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja asiakirjahallinnon johtavan viranhaltijan, toimialojen sekä toimialojen asiakirjahallinnosta vastaavien henkilöiden tehtävistä
4. päättää tiedonohjaussuunnitelman (TOS, eAMS, AMS) yleisistä periaatteista (sisältö, laadinnan vastuut, vahvistaminen käyttöön, valvonta ja seuranta) sekä
5. nimeää kaupungin arkistonmuodostajat ja rekisterinpitäjät, mikäli hallintosäännössä ei ole määrätty rekisterinpitäjää.

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että tiedonhallintalain 4.2 §:n vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kunnassa.

Tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut ovat:

1. Vastuu tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta (tiedonhallintamalli (5 §), muutosvaikutusten arviointi (5 §) ja asiakirjajulkisuutta koskeva kuvaus (28 §),

2. Vastuu 19 §:ssä säädetystä tietoaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta,
3. Vastuu tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteen toimivuudesta sekä tietovarantojen yhteen toimivuudesta (2 §:n 13 kohta, 5 §, 12–17 §, 22–24 §) ja
4. Vastuu asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoa-aineistojen säilyttämisen järjestämisestä (21 §, 25–27 §).

56 §

Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa kaupunginhallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa kunnan pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista sekä

1. vastaa kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta
2. ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana kaupungin tiedonhallintaa
3. hyväksyy kaupungin tiedonohjaussuunnitelman
4. vastaa keskusarkistosta ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista
5. laatii kaupungin asiakirjahallinnon ohjeen ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
6. huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

57 §

Lautakunnan/toimialan asiakirjahallinnon tehtävät

Lautakunta/toimiala huolehtii oman toimialansa asiakirjatietojen hoitamisesta annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti sekä nimeää asiakirjahallinnon vastuuhenkilön omalla toimialallaan.

II OSA

Talous ja valvonta

8 luku

Taloudenhoito

58 §

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehyykset ja talousarvion laadintaohjeet.

Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

59 §

Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus, lautakunnat ja johtokunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelmansa. Käyttösuunnitelma voi muodostua myös sopimusohjausmalliin liittyvistä sopimuksista. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Kaupunginhallitus voi hyväksyä erilliset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

60 §

Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä tai talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa päätetyllä tavalla.

61 §

Talousarvion sitovuus

Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Valtuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupungin viranomaisia.

Kaupunginhallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kuntaa sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

62 §

Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden

jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

63 §

Omaisuuksien luovuttaminen ja vuokraaminen

Kaupungin omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta päättää kaupunginhallitus valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti. Kaupunginhallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

64 §

Poistosuunnitelman hyväksyminen

Valtuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

65 §

Rahatoimen hoitaminen

Kaupungin rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Valtuusto päättää kaupungin kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Talousjohtaja voi myöntää konserniyhtiöille ja osakkuusyhtiölle tilapäisluoton enintään 100.000 euroa tytäryhtiötä tai osakkuusyhtiötä kohti kuitenkin niin, että tilapäisluoton yhteismäärä on enintään 300.000 euroa. Tilapäisluotosta peritään laina-ajan mittainen euribor-korko.

Muutoin kaupungin rahatoimesta vastaa kaupunginhallitus.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talousjohtaja.

66 §

Maksuista päättäminen

Valtuusto päättää kaupungin palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista ja euromääristä.

Kaupunginhallitus päättää tarkemmin maksujen perusteista. Kaupunginhallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

67 §

Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Kaupunginhallitus päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä.

68 §

Toimivallan jako julkisissa hankinnoissa

Hankinnat perustuvat valtuuston hyväksymään talousarvioon.

Kaupunginhallitus hyväksyy kaupungin yleiset hankintaohjeet.

Hankintapäätökset tekee toimielin tai viranhaltija hankintavaltuuksien rajoissa. Hankintavaltuusrajat ovat arvonlisäverottomia hankintojen ennakoituja arvoja.

Hankintasopimukseen liittyvän optiokauden käyttöönotosta päättää hankintapäätöksen tehnyt viranhaltija tai toimielin. Toimielin voi hankintapäätöksessä antaa optiokauden käyttöönottoa koskevan toimivallan alaiselleen viranhaltijalle tai toimielimelle.

Mikäli asia ei kuulu minkään lautakunnan toimialaan tai koskee useampaa toimialaa, asiasta päättää hallintopäällikkö/kaupunginhallitus.

Vastuuviranhaltija päättää enintään 25 000 €:n arvoisista hankinnoista tehtäväalueellaan.

Toimialajohtaja, taluspäällikkö, kuntatekniikan päällikkö tai kiinteistöpäällikkö päättää enintään 150 000 €:n arvoisista hankinnoista tehtäväalueellaan.

Talusojohtaja päättää enintään 250 000 €:n arvoisista hankinnoista tehtäväalueellaan.

9 luku

Ulkoinen valvonta

69 §

Ulkoinen ja sisäinen valvonta

Kaupungin hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

70 §

Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunta määrää alaisensa viranhaltijan esittelijäksi. Tarkastuslautakunta voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 15 luvun määräyksiä.

71 §

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi
2. huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä
3. tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

72 §

Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

73 §

Tilintarkastusyhteisön valinta

Tilintarkastusyhteisö valitaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

74 §

Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä.

75 §

Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

76 §

Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään kuntalain 125 §:ssä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä kaupunginhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

10 luku

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

77 §

Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat
2. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä
3. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

78 §

Lautakunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

79 §

Viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat sekä vastuuviranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tuotteissaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Kaupunginjohtaja hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta.

Vastuuviranhaltijat vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

80 §

Sisäisen tarkastuksen tehtävät

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle.

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen valvonnan ohjeessa.

III OSA

Valtuusto

11 luku

Valtuuston toiminta

81 §

Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuustossa on puheenjohtaja ja neljä (4) varapuheenjohtajaa. Valtuusto valitsee kahdeksi (2) vuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat valtuuston ensimmäisessä ensimmäisen ja kolmannen toimintavuoden kesäkuussa pidettävässä kokouksessa. Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja valtuuston sihteerinä toimii valtuuston määräämä viranhaltija.

82 §

Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

83 §

Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

84 §

Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

12 luku

Valtuuston kokoukset

85 §

Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata valtuuston sähköistä kokousta internetin kautta taikka kokouskutsussa mainitussa (julkisessa) tilassa.

Valtuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa eivätkä nähtävissä. Kunnanhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet sekä tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

86 §

Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä, mikäli mahdollista vähintään kuusi (6) päivää ennen valtuuston kokousta, mutta kuitenkin vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kaupungin verkkosivuilla.

87 §

Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Esityslista toimitetaan 9 varavaltuutetulle valtuustoryhmien koot huomioiden, kuitenkin vähintään yhdelle varavaltuutetulle valtuustoryhmää kohden.

Esityslistan liitteitä ja oheismateriaalia lähetetään harkinnan mukaan arvioiden valtuutettujen tiedonsaantitarpeita.

88 §

Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

89 §

Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteet julkaistaan kaupungin verkkosivuilla pääsääntöisesti, ottaen huomioon kaupungin asukkaiden tiedoksisaanti-intressit.

90 §

Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

91 §

Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston puheenjohtajalle tai sihteerille.

Saatuun valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä puheenjohtajan tai sihteerin on kutsuttava valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään.

92 §

Läsnäolo kokouksessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Kaupunginhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Nuorisovaltuusto voi nimetä valtuuston kokoukseen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.

Kaupungin johtoryhmän jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston kokouksessa. Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

93 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Nimenhuudon jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitettava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustaun päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

94 §

Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä.

95 §

Puheenjohdon luovuttaminen varapuheenjohtajalle

Puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohdon kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

96 §

Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

97 §

Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuun pyydetyyn selvitykseen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden valtuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteissa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

98 §

Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Kaupunginhallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

99 §

Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti/selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle, johtoryhmän jäsenelle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemia asioita sekä
3. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta siten, että ryhmäpuheenvuoro voi kestää enintään 5 minuuttia ja muu puheenvuoro enintään 3 minuuttia. Tarvittaessa puheenjohtaja voi määritellä puheenvuorojen pituudet toisin.

Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai puhujakorokkeelta.

100 §

Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran valtuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistöpäätöksellä.

101 §

Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja julistaa keskustelun päättyneeksi. Tämän jälkeen hänen on esitettävä valtuuston hyväksyttäväksi selostus keskustelun kuluessa tehdyistä ehdotuksista.

102 §

Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

103 §

Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

104 §

Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys toimitetaan sähköisesti/äänestuskoneella/nimenhuudolla tai valtuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

105 §

Äänestyksen tuloksen toteaminen

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

106 §

Toimenpidealoite (toivomusponsi)

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä käsitelyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen. Toimenpidealoite osoitetaan kaupunginhallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

107 §

Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään 148 §:ssä.

Valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin, kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

108 §

Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.

13 luku

Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

109 §

Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvässä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan valtuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

110 §

Enemmistövaali

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjan tarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei valtuusto toisin päättä.

111 §

Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on kuusi (6) jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Valtuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja yhden varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii valtuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei valtuusto toisin päättä.

112 §

Ehdokaslistojen laatiminen

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 119 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

113 §

Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

114 §

Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

115 §

Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen valtuustolle.

116 §

Suhteellisen vaalin toimittaminen

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä valtuuston puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

117 §

Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen

Valtuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden, sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle.

14 luku

Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

118 §

Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Kaupunginhallituksen on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

119 §

Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle kirjallisen kysymyksen kaupungin toiminnasta ja hallinnosta.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään 20 päivän kuluttua kysymyksen tekemisestä.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.

120 § Kyselytunti

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallitukselle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä enintään 5 minuutin pituisia kysymyksiä kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista. Kyselytunti järjestetään ennen valtuuston kokousta, jollei valtuusto toisin päättä. Kyselytunti on julkinen.

Valtuuston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kyselytunnilla. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa kysymyksiin. Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, ellei puheenjohtaja toisin päättä. Vastauksen saatuaan kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä kaksi asiaan liittyvää lyhyttä lisäkysymystä. Kysymysten johdosta ei käydä keskustelua.

Kysymys on toimitettava kirjallisena viimeistään 20 päivää ennen valtuuston kokousta. Myöhemmin toimitetut kysymykset sekä kysymykset, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin.

IV OSA

Päätöksenteko- ja hallintomenettely

15 luku

Kokousmenettely

121 §

Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

122 §

Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (*sähköinen kokous*).

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (*sähköinen päätöksentekomenettely*).

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

123 §

Sähköinen kokous

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

124 §

Sähköinen päätöksentekomenettely

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

125 §

Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

126 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenetelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiä, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista neljä (4) päivää ennen kokousta.

127 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

128 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteet julkaistaan kaupungin verkkosivuilla pääsääntöisesti, ottaen huomioon kaupungin asukkaiden tiedoksisaanti-intressit.

129 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

130 §

Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

131 §

Läsnäolo kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan
- sivistyslautakunnan kokouksessa kahdella Vimpelin kunnan nimeämällä edustajalla ja Lappajärven edustajalla Lappajärven varhaiskasvatusta koskeissa asioissa
- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla muiden toimielinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi ollessaan estynyt kutsua tilalleen hallituksen I varapuheenjohtajan ja mikäli hänkin on estynyt, hallituksen II varapuheenjohtajan. Kaupunginjohtaja voi ollessaan estynyt nimetä itselleen sijaisen osallistumaan kokoukseen.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

132 §

Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimielimissä

Kaupunginhallitus voi 2 momentista ilmenevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös kaupunginhallituksen varajäsen.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakuntaan, valtuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

133 §

Kokouksen julkisuus

Kokouksen julkisuudesta säädetään kuntalain 101 §:ssä.

Jos toimielin päättää pitää julkisen sähköisen kokouksen, yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

134 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

135 §

Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

136 §

Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimitelimen jäsenen puheenvuoroista säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitelin toisin päättä.

137 §

Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimitelin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimitelin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

138 §

Esittelijät

Kaupunginhallituksen esittelijästä määrätään 3 §:ssä.

Lautakunnan esittelijänä toimii toimialajohtaja ja hänen estyneenä olleessaan hänen sijaisekseen määrätty tai molempien estyneenä ollessa lautakunnan määräämä viranhaltija.

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaostossa esittelijänä toimii henkilöstöpäällikkö ja hänen estyneenä olleessaan kaupunginjohtaja.

Teknisessä lautakunnassa rakennustarkastaja esittelee rakennuslupa-asioihin liittyvät asiat. Hänen ollessa estynyt toimii esittelijänä hänen sijaisekseen määrätty henkilö. Mikäli sekä rakennustarkastaja että hänen sijaisekseen määrätty ovat estyneitä, esittelijänä toimii näiltä osin toimialajohtaja.

Teknisessä lautakunnassa ympäristösuojelusihteeri esittelee ympäristönsuojelu-asioihin liittyvät asiat. Hänen ollessa estynyt toimii esittelijänä näiltä osin toimialajohtaja.

Järvisseudun jätelautakunnassa esittelijänä toimii jätelautakunnan sihteeri. Hänen ollessa estynyt asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelystä tarkastuslautakunnassa määrätään 72 §:ssä.

139 § Esittely

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Vaalilaissa säädettyissä vaalitoimielimissä asiat päätetään kuitenkin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimielimelle päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimielin toisin päättä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimielin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

140 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuun pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitettussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

141 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

142 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

143 §

Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimitelimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

144 §

Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

145 §

Äänestys ja vaali

Äänestykseen sovelletaan muilta osin, mitä 12 luvussa määrätään äänestysmenettelystä valtuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat 13 luvussa.

146 §

Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimitelimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimitelimen pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

- toimitelimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- selostus asiasta

- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävä mielipide.

Muina tietoina

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajanallekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä.

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemissä päätöksissä.

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta.

147 §

Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle

Kaupunginhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kunnan jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kaupunginhallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

16 luku

Muut määräykset

148 §

Aloiteoikeus

Kaupungin asukkaalla sekä kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

149 §

Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimien kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

150 §

Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

151 §

Asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupungin puolesta tehtävät sopimukset ja annettavat sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja ja varmentaa hallintopäällikkö tai talousjohtaja tai asianomaisen vastualueen esimies, jollei kaupunginhallitus ole valtuuttanut toisia henkilöitä.

Valtuuston ja kaupunginhallituksen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa kaupunginjohtaja ja varmentaa hallintopäällikkö tai talousjohtaja tai kaupunginhallituksen määräämä muu viranhaltija.

Toimielin tekee päätöksen nimenkirjoituksestaan. Toimielimien puheenjohtaja tai esittelijä voi yksinkin toimielimien määräämissä rajoissa allekirjoittaa toimielimien päätökseen perustuvan asiakirjan. Toimielimien hallinnassa olevista asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset voi toimielimien sihteeri, arkistos sihteeri tai keskustoimiston toimistos sihteeri yksinkin todistaa oikeaksi.

Toimielimien pöytäkirjanotteen allekirjoittaa pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimien määräämä henkilö.

Toimielimien asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimien määräämä henkilö.

Viranhaltija allekirjoittaa päätökset, sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat päättämässään asioissa.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

Asiakirjat voidaan allekirjoittaa sähköisesti dokumentoinnin osalta allekirjoituksen edellytykset täyttävässä järjestelmässä, ellei laissa toisin säädetä.

152 §

Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi kaupungin puolesta vastaanottaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja, hallintopäällikkö sekä kaupunginjohtajan valtuuttama viranhaltija.

Todisteellisen tiedoksiannon voi kaupungin puolesta lautakunnan toimialalla vastaanottaa lautakunnan puheenjohtaja ja lautakunnan toimialan johtava viranhaltija.

17 luku

Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet

153 §

Soveltamisala

Kaupungin luottamushenkilöille suoritetaan palkkiota luottamustoimen hoitamisesta ja korvausta ansionmenetyksestä sekä kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta tai muusta vastaavasta syystä, sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa tämän hallintosäännön luvun mukaan. Viranhaltijalle maksetaan kertapalkkio toimielimen luottamushenkilöjäsenille maksettavan kokouspalkkion suuruisena.

154 §

Kokouspalkkiot

Kuntalain mukaisten toimielinten kokouksista maksetaan seuraavat kokouspalkkiot:

Kaupunginvaltuusto ja sen valiokunnat, kaupunginhallitus ja sen jaostot sekä sen asettamat toimielimet sekä tarkastuslautakunta	100 €
Lautakunnat ja keskusvaalilautakunta	70 €
Muut toimielimet	70 €
Vaalilautakunnat ja vaalitoimikunta, päiväpalkkio	150 €

Puheenjohtajalle tai kokouksessa puheenjohtajana toimivalle varapuheenjohtajalle maksetaan kokouspalkkio, joka vastaa asianomaisen toimielimen jäsenen edellä mainittua kokouspalkkiota korotettuna 50 %:lla.

Keskusvaalilautakunnan, vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle maksettaviin palkkioihin sisältyy kultakin toimituspäivältä palkkio vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatehtävästä. Mikäli vaalilautakunnan tai vaalitoimikunnan puheenjohtaja tai muu jäsen osallistuu toimituspäivänä tilaisuuteen alle kuuden tunnin ajan, maksetaan palkkiosta puolet.

155 §

Palkkio lisätunneilta

Yli kolme tuntia kestävästä kokouksesta suoritetaan 156 §:ssä mainittu kokouspalkkio 50 %:lla korotettuna sanotun kokouspalkkion määrästä jokaista kolmen tunnin jälkeen alkavaa tuntia kohden enintään kahdelta tunnilta.

156 §

Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi kuin yksi saman toimielimen kokous ja/tai katselmus tai toimitus, katsotaan ne kokouspalkkioita laskettaessa samaksi kokoukseksi, ellei kokousten välinen aika ole yli kaksi tuntia.

157 §

Vuospalkkiot

Kokouspalkkioiden lisäksi maksetaan kokousten ulkopuolella toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä seuraavat vuospalkkiot:

Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja alempana mainittujen lautakuntien ja johtokuntien puheenjohtajille suoritetaan edellä 156 §:ssä määrättyjen kokouspalkkioiden lisäksi puheenjohtajan tehtävistä palkkiota vuosittain seuraavasti:

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	2.000 €
Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajat	650 €
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	2.600 €
Kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat	650 €
Lautakuntien puheenjohtajat*	650 €
Lautakuntien varapuheenjohtajat*	400 €

(*muut paitsi keskusvaali- ja vaalilautakunnat)

Milloin tässä pykälässä mainittu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtävänsä, hänen oikeutensa kuukausi- tai vuospalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta on varapuheenjohtajalla oikeus saada suhteellinen osa vuospalkkiosta.

158 §

Osallistuminen toisen toimielimen kokoukseen

Kun luottamushenkilö on toimielimen kokouksessa läsnä muun kuin toimielimen puheenjohtajuuden tai jäsenyyden perusteella, maksetaan hänelle kokoukseen osallistumisesta toimielimen jäsenen kokouspalkkio.

Mitä 1 momentissa on määrätty, sovelletaan luottamushenkilöön tai viranhaltijaan, joka on asiantuntijana kutsuttu kuultavaksi toimielimen kokoukseen.

159 §

Esittelijän ja sihteerin palkkio

Esittelijänä ja toimielimen sihteerinä toimivalle viranhaltijalle tai luottamushenkilölle suoritetaan 156 §:n 1 momentissa mainittu kertapalkkio / kokouspalkkio 50 %:lla korotettuna.

160 §

Muut kokoukset ja tilaisuudet

Neuvottelukuntien ja yhteistoimintaelinten sekä muiden vastaavien kokousten koontumisesta maksetaan puheenjohtajalle ja jäsenelle vastaava palkkio kuin lautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle.

161 §

Palkkio toimituksista

Toimielimen tai sen jäsenten suorittamasta tarkastuksesta, katselmuksesta tai muusta vastaavasta toimituksesta maksetaan ao. toimielimen kokouspalkkion suuruinen kokouspalkkio. Edellä mainittuja toimituksia ovat esimerkiksi, rakennus- ja katukatselmuksiset sekä tarkastuslautakunnan arviointitilaisuudet.

Jäsenelle maksettavan palkkion edellytyksenä on, että tehtävä perustuu toimielimen päätökseen.

162 §

Kaupungin nimeämät edustajat osakeyhtiön jne. hallintoelimissä

Mikäli kaupungin nimeämä henkilö toimii osakeyhtiön, osuuskunnan tai muun yhteisön hallituksessa tai johtokunnassa kaupungin nimeämänä edustajana eikä toimielimen toimesta makseta kokouspalkkiota, maksetaan henkilölle kokouspalkkio, joka määräytyy nimeävän elimen kokouspalkkion perusteella

163 §

Kokouksen peruuntuminen

Jos toimielimen kokous ei ole laillinen tai päätösvaltainen eikä kokousta voida pitää, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille kokouspalkkio.

164 §

Luottamushenkilön palkkio tai viranhaltijan kertapalkkio sihteerin/pöytäkirjanpitäjän tehtävästä

Toimielimen sihteerinä toimivalle luottamushenkilölle tai viranhaltijalle maksetaan jäsenen palkkio 50 %:lla korotettuna.

165 §

Palkkion maksamisen edellytykset

Kokouspalkkion maksaminen edellyttää, että luottamushenkilö on ollut läsnä koko kokouksen keston tai vähintään 0,5 tuntia, lukuun ottamatta peruuntunutta kokousta.

Puheenjohtajan kokouspalkkion maksaminen edellyttää, että hän toimii puheenjohtajana koko kokouksen ajan tai vähintään 0,5 tuntia.

Palkkion maksaminen perustuu pöytäkirjaan tai luottamustehtävän hoitamisesta laadittuihin muistioihin, johon on asianmukaisesti merkitty kokouksen/tilaisuuden kesto, läsnäolijat ja sekä saapumiset ja poistumiset. Matka-aikaa kokouspaikalle ja takaisin ei lasketa kokouspalkkioon oikeuttavaksi ajaksi.

166 §

Palkkioiden maksaminen

Palkkiot maksetaan maksukausittain.

167 §

Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta ansionmenetyksestä sekä kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä. Korvaus maksetaan kultakin alkavalta tunnilta, enintään kahdeksalta tunnilta vuorokaudessa. Korvauksen määrä on 19,03 euroa/tunti ja se sidotaan virkaehtosopimuksen yleiskorotusluonteisiin sopimuskorotuksiin.

Luottamushenkilön tulee esittää ansionmenetyksestä työnantajan todistus, josta on käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut korvauksen hakijan työaikaa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa. Elinkeinonharjoittajien tulee antaa vastaava kirjallinen selvitys ja vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä. Selvitystä ei kuitenkaan vaadita, jos todellinen ansionmenetyks on alle 11,89 euroa/ tunti (VES-sidonnainen).

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetyksen korvauksia laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut.

Ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten korvaushakemus on esitettävä kahdentoista (12) kuukauden kuluessa toimielimen sihteerille.

Kunnan palveluksessa olevan luottamushenkilön tulee ilmoittaa hyvissä ajoin luottamustehtävän edellyttämästä poissaolosta esimiehelle. Esimiehen tehtävänä on, työtilanne huomioon ottaen, antaa lupa luottamustehtävän hoitamiseen. Luottamustehtävän hoitoon käytetyltä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä.

168 §

Matkakustannusten korvaaminen

Luottamushenkilön luottamustehtävän hoitamisesta johtuvat matkakustannukset korvataan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti.

Luottamushenkilölle, joka vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

Kaupungin toimielimen kokouksen pöytäkirjantarkastajan tehtävästä aiheutuvat matkakulut korvataan tehtävään valitulle luottamushenkilölle, kuten tässä pykälässä on säännelty matkakulujen korvaamisesta.

169 §

Tarkemmat ohjeet

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto voi antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita tämän luvun soveltamisesta.

170 §

Erimielisyyden ratkaiseminen

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto on toimivaltainen ratkaisemaan tämän luvun mukaisten palkkioiden ja korvausten määrän, mikäli niistä on syntynyt erimielisyyttä.

18 luku

Toimivalta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa

171 §

Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa ja välttämättömän syyn vuoksi silloin, kun päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin.

Kaupunginjohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi.

Toimialajohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla palvelualueellaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei kaupunginjohtaja pääätä asiasta.

Kaupunginhallitukselle tulee raportoida tähän pykälään perustuvalla toimivallalla tehdyistä päätöksistä.

172 §

Päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi kunnanhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa

Kaupunginhallitus voi vahvistaa kaupunginjohtajan ja palvelualuejohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräajaksi poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteessa 51 §:ssä mainitun välttämättömän syyn vuoksi. Kaupunginhallitus voi – vahvistamisen sijaan – sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.

173 §

Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi.

LIITE 1.**ALAJÄRVEN KAUPUNKI****Virkojen kelpoisuusvaatimukset****Kaupunginjohtaja**

Ylempi korkeakoulututkinto

Talousjohtaja

Ylempi korkeakoulututkinto

Sivistystoimenjohtaja

Ylempi korkeakoulututkinto

Henkilöstöpäällikkö

Ylempi korkeakoulututkinto

Taluspäällikkö

Korkeakoulututkinto

Varhaiskasvatuspäällikkö

Ylempi korkeakoulututkinto

Hallintopäällikkö

Ylempi korkeakoulututkinto

Elinvoimajohtaja

Ylempi korkeakoulututkinto

Yleinen edunvalvoja

Korkeakoulututkinto.

Arkistosihteeri

Korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistoasteinen tutkinto

Taloussuunnittelija

Korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistoasteinen tutkinto

Henkilöstösihteeri

Korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistoasteinen tutkinto

Asuntos sihteeri

Korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistoasteinen tutkinto.

Edunvalvontasihteeri

Korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistoasteinen tutkinto.

Toimistosihteeri

Korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistoasteinen tutkinto.

Maaseutuasiamies

Soveltuva maatalouden korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistoasteinen tutkinto.

Maaseututoimenjohtaja

Soveltuva maatalouden korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistoasteinen tutkinto.

Palvelupäällikkö (tekninen toimi, ravitseminen ja puhdistuspalvelu)

Soveltuva alan korkeakoulututkinto, tai soveltuva erikoisammattitutkinto tai aikaisempi opistoasteinen tutkinto

Tekninen johtaja

Teknisen alan korkeakoulututkinto.

Ympäristönsuojelusihteeri

Soveltuva alan korkeakoulututkinto

Kuntatekniikan päällikkö

Soveltuva teknisen alan korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistoasteinen tutkinto.

Kiinteistöpäällikkö

Soveltuva teknisen alan korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistoasteinen tutkinto.

Siirtymäsäännös:

Viranhaltija, joka on valittu virkaan ennen tämän liitteen hyväksymistä säilyttää kelpoisuutensa virkaan.